AWEMainta
E DIFERENCIA DEN NOTICIA

E AUMENTO DI 'SIDE HUSTLES' DEN E REALIDAD ECONOMICO DI ARUBA

2

MINISTERIO PUBLICO A PERMITI GLENBERT CROES BAY CAS

3

TEMPO PA REEVALUA HOSPITAL DI ARUBA

E SIGUIENTE GOBIERNO POR FIN LO PRIORISA SIGURIDAD PUBLICO?

6

AWEMainta.NL

GROEI, INVESTERINGEN EN INFLATIE

TOEKOMSTVERWACHTINGEN VOOR ARUBA

29

E aumento di 'side hustles' den e realidad economico di Aruba

NA Aruba, un cantidad creciente di hende ta acudiendo n'e economia informal como un respuesta n'e aumento di costo di bida y oportunidadnan economico limita. Cu salarionan stagnante den hopi sector y e mercado laboral ofreciendo poco opcion stabiel, hopi Arubiano ta keda sin mucho opcion cu no ta envolve nan mes den 'side hustles' of trabou informal pa yega fin di luna. Sea ta traves di bendemento riba caya, trabou casual, of emprendimiento riba escala chikito, e sector aki a crece significativamente, incluso mientras e ta keda principalmente sin regulacion y falta proteccion social.

E economia informal ta consisti di actividadnan legal pero no registra cu ta opera pafo di e cuadro regulatorio formal. Esaki ta inclui bendedonan cu ta bende mercancia riba caya, trahadonan casual cu ta ofrece servicionan manera hardineria of limpiesa, y individuonan cu ta maneha negoshinan chikito, basa na cas. E aventuranan aki hopi biaha ta provee un fuente vital di entrada pa famianan cu ta lucha pa haya oportunidadnan den e mercado laboral formal, particularmente den e economia di Aruba dependiente di turismo, cu ta altamente susceptibel na shocknan global manera e pandemia di COVID-19.

Sinembargo, e Belastingkantoor (oficina di impuesto) recientemente a aumenta su esfuersonan pa regula e sector aki, cu hopi empresario chikito sintiendo nan mes como blanco di loke nan ta describi como un 'witchhunt'. E individuonan aki, hopi biaha trahando riba un escala chikito y apenas logrando yega fin di luna, ta enfrentando presion pa formalisa nan actividadnan y paga impuesto, a pesar di falta e recursonan of infrastructura pa haci esaki facilmente. Pa hopi, e costo y burocracia di registra un negoshi ta parce abrumador, particularmente ora nan operacionnan ta chikito y informal pa necesidad, no pa escogencia.

Na mes momento, bendemento riba caya y trabou casual a bira mas visibel, ofreciendo flexibilidad y costonan di inicio relativamente abou p'esnan cu mester di entrada adicional. Sinembargo, opera den e economia informal ta laga individuonan vulnerabel. Sin registracion formal, nan no tin acceso na beneficionan manera seguro medico, pensioen, of proteccion legal si nan ta wordo paga menos of explota. Pa hopi Arubiano, emprendimiento informal a bira e ultimo recurso, no un caminda pa stabilidad financiero.

Emprendimiento, specialmente den e economia informal, a mira un aumento, pero e riesgonan ta keda significativo. Cu e oficina di impuesto tumando accion contra e actividadnan aki riba escala chikito, tin un preocupacion creciente tocante e falta di sosten p'e empresarionan aki.

Un reto clave ta pa haya un balansa entre regula e economia informal y provee sosten n'esnan cu ta opera den dje. Formalisa nan negoshinan por duna nan acceso na credito, proteccion social, y siguridad legal, pero e proceso mester ta simplifica y pagabel.

Mientras e economia di Aruba ta sigui recupera y evoluciona, tin speransa cu e siguiente gobierno por introduci reformanan pa sostene miho empresarionan chikito. Un solucion proponi ta pa crea un zona special di negoshi of categoria fiscal pa micro-negoshinan, unda empresarionan por opera legalmente riba un escala chikito sin enfrenta e carganan regulatorio y di impuesto pisa cu negoshinan formal tipicamente ta encontra. Esaki lo yuda individuonan haci transicion for di e economia informal p'esun formal, permitiendo nan beneficia di proteccion mientras ainda ta contribui na entradanan di gobierno.

Den conclusion, e economia informal di Aruba a bira un parti esencial di e strategia di supervivencia di e isla den medio di oportunidadnan economico limita. Mientras e ta provee flexibilidad hopi necesario pa hopi hende, e tambe ta expone trahadonan na riesgonan y incertidumbre. Implementando reformanan specifico, e gobierno por ofrece un manera p'e empresarionan aki prospera legalmente y sostenibelmente, sigurando cu nan no ta wordo penalisa pa purba sostene nan mes y nan famia.

Ministerio Publico a permiti Glenbert Croes bay cas

AYERA mainta Ministerio Publico a sorprende tur hende na momento cu a dicidi di laga ex-minister Glenbert Croes bandona hospital y laga e sospechoso aki bay su cas. Tur e scenario cu Ministerio Publico a 'laga pasa' diamars mainta, caminda a uza mas cu 10 auto, casi 23 oficial di RST y Landsrecherche pa asina detene Minister Glenbert Croes den e caso cu a bira conoci como Portulaca.

Entre otro a dicidi di no hiba e minister pa warda di polis of pa oficina di Landsrecherche pero a crea un scenario dramatico ora cu a informa cu a transporta Glenbert pa oficina di RST cu ta situa dentro di Marinierskazerne na Savaneta algo cu nunca antes a tuma luga.

Ministerio Publico mesora a emiti un comunicado di prensa informando riba detencion di Glenbert Croes, confirmando cu e ta un sospechoso den e caso menciona y na mes momento a impone e medida conoci como "beperking" loke ta nifica cu ningun hende cu excepcion di su abogado, ta ser permiti pa tin contacto cu su persona.

Wel diaranson mainta Glenbert a bira malo y a ser transporta pa dr Horacio Oduber Hospitaal aparentemente cu problemanan relaciona cu su curason y caminda contrario n'e medida di beperking, Glenbert a ricibi bishita di su señora loke a sali publica diahuebs anochi mes riba Facebook.

Diabierna mainta Ministerio Publico a dicidi cu ya no necesario pa mantene e decision di "beperking" pa cu e sospechoso Glenbert y hasta a dicidi cu e tin mag di bay su cas cerca su famia, bou di cierto condicionnan. Un desaroyo cu a bolbe pone Ministerio Publico den un situacion hopi negativo ya cu si a detene yiu di Betico Croes bou di e condicionnan estricto cu esaki a tuma luga y ni dos dia despues tur e medidanan estricto aki a keda anula mustrando cu henter e proceso aki a tuma un rumbo diferente.

Diamars mainta el a ricibi e stempel di ta sospechoso principal den e caso di Portulaca y ya pa diahuebs anochi aparentemente, esaki no t'e caso mas, sin cu tin indicacion cu tanto Landsrecherche como RST a somete Glenbert na un interogacion rigoroso manera a haci cu hopi hende durante di ultimo añanan.

For di diaranson cu el a bira malo tabata imposibel p'e wordo

interoga pues ta apenas algun ora cu e tabata secuestro pa RST den Marinierskazerne, lo a haci algun pregunta na su persona pero dificilmente lo por a aclaria tur cos cu e ex-mandatario den un periodo asina cortico.

Gobernador ontslag Minister di labor

GOBERNADOR a tuma e decision pa retira señor G.F. Croes for di su funcion di minister. E decision pa retira Minister Croes a wordo tuma despues cu el a pidi esaki di acuerdo cu articulo 17, sub b, di e Ordenansa Nacional pa Integridad di Ministernan.

Reaccionando riba e carta cu Gobernador a manda dia 9 di october 2024 pa Presidente di Parlamento, den cua a pidi – segun Constitucion ta prescribi – opinion di Parlamento, Parlamento a bay di acuerdo cu e retiro di minister Croes.

Gobernador a dicidi tambe di encarga señor R.G. Tjon, Minister di Husticia y Asuntonan Social cu e maneho y responsabilidad di e Ministerio di Labor, Energia y Integracion.

OPINION DI LECTORNAN

Influencia Hulandes riba Aruba:

Un perdida di autonomia poco poco?

ARUBIANONAN ta birando cada bes mas preocupa p'e influencia creciente di Hulanda riba e isla. Mientras cu hopi na principio tabata spera cu e envolvimento di Hulanda lo a yuda pa mantene stabilidad financiero y orden, awor ta parce cu e ayudo ey ta un capa pa algo mucho mas grandi. Den bista di hopi Arubiano, Hulanda ta deslisando poco poco pero sigur mas cerca di un toma di control completo di e isla, manera a sosode anteriormente cu Boneiro, Saba y Sint Eustatius.

Arubianonan ta teme cu nos isla ta bayendo den e mesun direccion. Hulanda den pasado a interveni den gobernacion y finansa di e islanan Caribense mas chikito, y hopi awor ta mira un patronchi. Den Haag ta parce di kier eherce cada bes mas influencia, y den esey nan ta ignora e autonomia cu Aruba a haya cu e status aparte na 1986. Supervision financiero y control riba nos presupuesto ta djis e prome pasonan, asina hopi hende riba e isla ta sinti.

HOOFDSTEMBUREAU
ARUBA

Anuncio

Den cuadro di entregamento di lista di kadidatonan di partidonan politico dia 18 di oktober 2024, e partidonan cu ta desea di entrega nan lista di candidato personalmente, a haya e oportunidad awe pa saca un lot pa asina stipula e orario di entrega di e lista di kadidatonan di partidonan politico pa cu e eleccion di parlamento di 6 december 2024.

Un total di 10 partido politico tabata presente pa e loting.
E resultado di e loting ta lo siguiente:

Entrega di lista 18 oktober 2024

Orario	Partido
09:00	Partido HTC (HTC)
09:30	
10:00	Cristiannan Uni Reforzando Potencial di Aruba (CURPA)
10:30	Movimiento Arubano Soberano (MAS)
11:00	Movemento Indigena Arubano (MIA)
11:30	
12:00	Partido Patriotico di Aruba (PPA)
12:30	
13:00	RAIZ
13:30	Movimiento Electoral di Pueblo (MEP)
14:00	
14:30	Red Democratico (RED)
15:00	Accion 21 (ACCION 21)
15:30	FUTURO (FUTURO)

E preocupacionnan aki no ta sin base. Hulanda den e ultimo añanan no solamente a fortifica e control riba finansa, pero tambe a tuma rienda riba e tereno di husticia. Esaki ta wordo mira como un metemento directo den nos asuntonan interno, unda Hulanda ta parce di ta claim cada bes mas control riba funcionnan vital di gobierno. Pa hopi Arubiano esaki ta sinti como un violacion di e autonomia priminti, unda Hulanda poco poco ta tumando over e poder sin cu e isla ta completamente consciente di loke ta pasando.

Un otro preocupacion grandi ta cu e ayudo economico y e supervision for di Hulanda en realidad ta un preludio di un movecion strategico mas grandi. Mientras cu algun ta mira e sosten financiero como un manera pa scapa Aruba di bancarota economico, mas y mas hende ta kere cu e ta un pretexto pa haya e isla completamente bao control. Unda e limite ta entre ayudo y dominio? Dicon e ta sinti como si fuera Hulanda ta pusha nos cada bes mas den un skina?

Nos lidernan mester informa nos mas tocante e asunto aki. Pasobra si nos no keda alerta, ta existi e posibilidad cu nos ta perde nos autonomia poco poco. Arubianonan ta teme cu Hulanda ta mira e isla solamente como un pion den nan wega mas grandi di poder y influencia. Esaki realmente ta den nos beneficio, of nan kier tuma nos isla bek gradualmente, manera a sosode den pasado cu Boneiro?

Nos mester puntra nos mes si Aruba ainda ta capaz di nabega su propio rumbo, of si nos ta deslisando poco poco bay na un futuro unda nos no tin control mas riba nos propio asuntonan. Si nos no tene cuidou, nos isla pronto por ta completamente dependiente di Den Haag, y esey lo significa e fin di tur cos cu nos a lucha pe como un pueblo autonomo.

Arubianonan ta cla cu e metemento. Ta tempo pa nos lidernan envolvi nos den e discusion aki y lucha pa nos derechonan, prome cu nos perde tur cos cu ta haci nos isla special.

Tempo pa reevalua hospital di Aruba

E siguiente gobierno por fin lo priorisa siguridad publico?

E sistema di cuido medico di Aruba ya pa añanan ta enfrentando momentonan crucial mientras e proyecto di hospital andando, awor 12 aña den proceso, ta revela su mes como un fracaso costoso y peligroso. Cu un prijs di casi $400 miyon, e hospital tabata destina pa ta un modelo pa cuido medico moderno riba e isla. En bes di esey, el a bira un simbolo di recursonan malgasta, retrasonan sin fin, y un bom di tempo di desasternan potencial.

E idea tras di e proyecto tabata noble—Aruba tabatin mester di un hospital modernisa pa sirbi su poblacion creciente y sigura cu servicionan di cuido medico por a mantene e ritmo di e demanda. Sinembargo, e ehecucion tabata leu di ideal.

For di comienso, tabatin criticanan, incluyendo esun di Ambrosio "Booshi" Wever, un ex-defensor di un solucion alternativo, mas sostenibel. E vision di Wever tabata pa construi un hospital moderno riba tereno mas halto, sigur di inundacion of aumento di nivel di lama. Sinembargo, su proposicion a wordo ignora, y na su luga, esnan encarga n'e momento ey a scoge un opcion mas barata, mas conveniente cu awor a demostra di ta un escogencia desafortuna.

E problemanan cu e proyecto actual ta hopi. E hospital, situa den un area cu ta vulnerabel na inundacion, ta enfrenta problemanan structural significativo. Un aumento den nivel di lama of un evento climatico severo por facilmente inunda e facilidad, poniendo pashent y trahadonan di cuido medico den gran riesgo.

Mientras cu tabatin varios incidente durante e ultimo decada, e magnitud completo di e problemanan ta keda insigur, pendiente investigacionnan di e posibel causanan desde Raiz. Pero e patronchi ta alarmante: e hospital a enfrenta defectonan di construccion, fayonan di ekipo, y retonan operacional, tur cos mustrando na un proyecto cu tabata fundamentalmente deficiente for di comienso.

E pregunta cu ta colga t'esaki: ken lo tin e curashi pa finalmente bisa cu e proyecto di hospital aki tabata un desperdicio di placa y tempo? Mas di 12 aña di retraso y contratiempo a laga e isla cu un facilidad cu no solamente no ta apto pa su proposito pero tambe ta pone bida di esnan cu e tabata destina pa proteha na peliger. E tempo a yega pa tuma un decision crucial.

E proyecto di hospital actual a cuminsa bao di e administracion di AVP y a wordo continua bao di MEP, sugeriendo cu ambos partido politico ta comparti responsabilidad p'e desorden. Mientras cu e vision original di modernisa e infrastructura di cuido medico di Aruba tabata bon intenciona, e ehecucion tabata desastroso. Sigui hinca placa den e proyecto deficiente aki lo ta imprudente. Na su luga, loke Aruba mester ta un reevaluacion completo di e strategia di hospital.

Ta tempo pa lidernan sali dilanti y reconoce e fracaso. Esey ta nifica bandona e proyecto actual y inverti den un hospital nobo, moderno construi n'e standardnan mas halto y ta situa den un localidad sigur, central, leu di areanan abou vulnerabel. Esaki lo sigura e siguridad di e infrastructura di cuido medico di Aruba pa decadanan nos dilanti.

E siguiente pasonan di Aruba mester inclui un investigacion transparente di causa Raiz di e fayonan di e proyecto actual, no solamente pa culpa hende pero pa siña lesnan crucial. Kico a bay robes, y con por preveni esaki den futuro? Esakinan t'e preguntanan cu mester wordo contesta. Pero mas importante ainda, e liderazgo mester tin e curashi pa tuma accion decisivo awor, prome cu e isla haya su mes enfrentando un catastrofe di cuido medico.

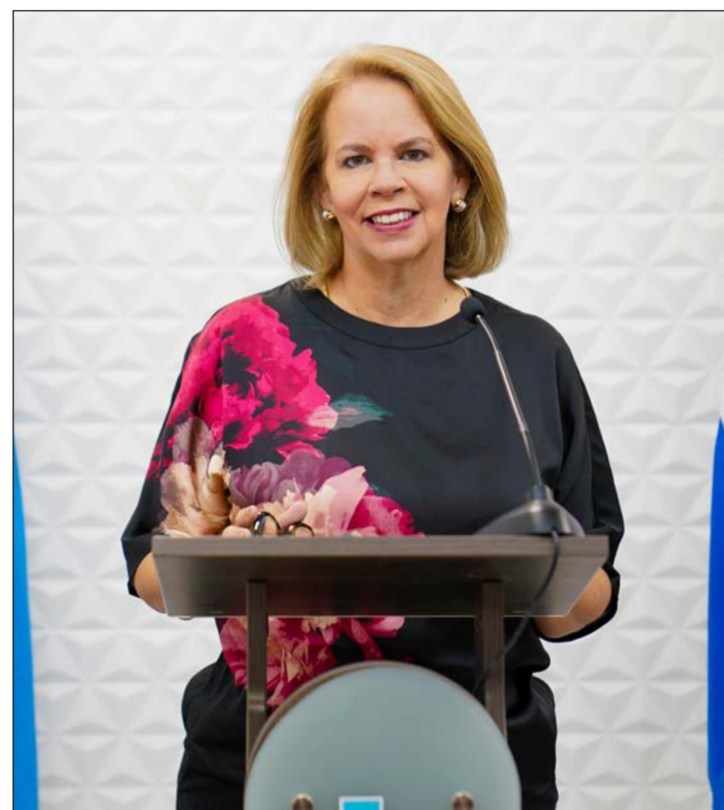
E vision di Ambrosio Wever di un hospital bon planea, sigur, y avansa no mester wordo ignora mas. Mientras Aruba ta enfrenta e realidad di su bom di tempo di cuido medico, lidernan mester actua cu anticipacion y responsabilidad, construyendo un hospital cu lo sirbi generacionnan futuro—no un cu ta sigui gasta recursonan y pone bidanan na peliger.

Garantisando continuidad di procesonan den Gobernacion

Minister Rocco Tjon ta tuma cartera di labor, energia y integracion

DIABIERNA mainta 11 di october durante Conferencia di Prensa di Gobierno di Aruba, Prome Minister Evelyn Wever-Croes a elabora riba e cartera di Labor, Energia y Integracion.

Prome Minister ta splica cu diamars ultimo, dia 8 di october, despues cu Minister di Labor, Integracion y Energia, señor Glenbert Croes a entrega su retiro, di biaha a cuminsa traha riba e proceso di retiro. E proceso ta cu e carta di retiro di señor Glenbert Croes a wordo entrega e mesun dia na su persona como Prome Minister, y di eynan e carta a wordo entrega na Gobernador di Aruba, S.E. Alfonso Boekhoudt, cu ta consulta cu Parlamento di Aruba.

Di eynan Parlamento di Aruba ta atende cu esaki y ta duna su pensamento na Gobernador y e decreto di e retiro ta wordo firma.

Pa garantisa continuidad di procesonan den Gobernacion, ta encarga señor Rocco Tjon, actual Minister di Husticia y Asuntonan Social, cu e cartera di Labor, Energia y Integracion. Esaki pa motibo cu e cartera di Minister Tjon tin mas punto en comun cu e cartera di Labor, Energia y Integracion por ehempel e tema di permisonan cu tin similaridad cu e cartera di Husticia di Minister Tjon.

"Dia 9 di september, Gabinete Wever-Croes a entrega su retiro y eynan Gobernador a pidi nos pa keda ehecuta e funcion y keda atende solamente cu e casonan coriente. Den e proximo siman Minister Rocco Tjon lo reuni cu director di departamentonan y instancianan cu ta resorta bou di e cartera di Labor, Energia y Integracion pa garantisa e continuidad den gobernacion manera e compromiso haci dia 9 di september cu a pesar cu Gobierno a cay, nos ta percura pa nada tranca y tur proceso sigui den e rumbo positivo cu Aruba ta bayendo aworaki", Prome Minister a expresa.

Vision fresco of señal di alerta?

Caranan nobo den politica na Aruba

MIENTRAS e proximo eleccion na Aruba ta yegando, e debate riba liderazgo politico ta intensifica. Di un banda, tin liderazgo nobo den e escena politico, primintiendo ideanan fresco y cambio. Di otro banda, tin e politiconan experiencia, cu a ocupa cargo pa añanan, potencialmente ofreciendo stabilidad pero tambe lantando preocupacion tocante di ta mucho hancra den maneranan bieu. E pregunta cu e electorado di Aruba ta confronta ta: E candidatonan nobo aki por maneha den e complehidad di gobernacion of mester considera nan inexperiencia un señal di alerta?

E promesa di liderazgo fresco

E atractivo di candidatonan nobo ta sinta den nan potencial pa trece innovacion y un perspectiva nobo n'e panorama politico. E individuonan aki hopi biaha ta campaña riba plataformanan di transparencia, responsabilidad, y reforma—balornan cu ta resona cu votadonan cansa di politica tradicional. Pa Aruba, cu a enfrenta retonan economico y social di hopi tempo, incluyendo aumento di debe y problemanan di cuido medico, liderazgo fresco por representa un ruptura cu e status quo. Candidatonan manera Marisol Tromp (MAS) y Gerlien Croes (Futuro) ta trece energia y un sentido di urgencia cu por impulsa cambio real.

Sinembargo, cu inexperiencia ta bin e reto di maneha e funcionamento complica di gobernacion. Goberna ta mas cu tin vision—e ta rekeri nabega burocracia, maneha presupuesto, y traha cu stakeholdernan diverso. Politiconan nobo por enfrenta un curva di aprendisahe skerpi ora ta trata di compronde e complehidad di e economia unico di Aruba, su dependencia riba turismo, y e problemanan structural den cuido medico y educacion. Nan por converti nan promesanan den maneho accionabel?

E riesgonan di inexperiencia

Mientras cu liderazgo fresco por ta un punto fuerte, e ta trece riesgonan cu ne tambe. Falta di experiencia den liderazgo politico por conduci na eror den tumamento di decision, particularmente den ambientenan di presion halto. E economia di Aruba, ya caba fragil debi na shocknan economico global y e impactonan di e pandemia di COVID-19, ta rekeri maneho cuidadoso. Lidernan sin experiencia por lucha pa implementa e strategianan corecto of tuma decisionnan cu ta stabilisa e economia. Ademas, goberna un gobierno di coalicion, manera hopi biaha t'e caso den e sistema multi-partido di Aruba, ta rekeri negociacion y compromiso—habilidad cu tipicamente ta desaroya cu tempo y experiencia politico.

E comodidad di experiencia: Stagnacion of stabilidad?

Di otro banda, e politiconan veterano di Aruba ta ofrece un otro tipo di atractivo. Lidernan manera Evelyn Wever-Croes (MEP) y Mike Eman (AVP) ta trece un cantidad grandi di experiencia na mesa. Nan ta compronde e complehidad di e sistema politico, e importancia di diplomacia, y a establece relacionnan tanto local como internacionalmente. Nan experiencia ta ofrece un cierto grado di stabilidad, cu por ta crucial durante temponan di crisis.

Sinembargo, e desbentaha ta cu politico experiencia tin biaha por ta mucho fiha den nan manera, perpetuando sistema bieu cu no ta funciona mas. E lidernan experiencia aki por ta menos inclina pa acepta un cambio radical, optando na su luga pa modifica e politicanan existente en bes di revisa nan completamente. Votadonan tambe por cuestiona nan capacidad pa enfrenta problemanan profundamente hancra manera corupcion of ineficiencia ora nan tabata parti di e sistema pa tanto tempo.

Un enfoke balansa?

E solucion ideal por ta den un balansa entre experiencia y liderazgo fresco. E hobennan nobo ta trece energia y ideanan innovativo, pero nan por beneficia di e guia di politiconan experiencia cu ta compronde e complehidad di gobernacion. Pa Aruba, e proximo eleccionnan lo pone na prueba si e ola nobo di candidato politico por coopera cu e guardia bieu pa logra e cambio significativo cu e isla mester desesperadamente.

Exponiendo data di 31 miyon usuario

Hackernan ta afirma atake ‘catastrofico’ riba internet archive

UN grupo di hacker liga na un movemento hacktivista pro-Palestina a declara nan mes responsabel pa un cyber-atake grandi riba The Internet Archive, comprometiendo e detayenan personal di 31 miyon usuario. E kiebro, cu a expone adres- di e-mail, nomber- di usuario, y passwordnan encripta, a laga expertonan di siguridad ta conseha usuarionan pa actualisa nan credencialnan inmediatamente.

E atake, reclama pa un grupo uzando e nomber SN_BlackMeta riba X, tambe a wordo liga na un serie di atakenan di Denegacion di Servicio Distribui (DDoS) cu a pone e website di e organisacion sin fin di lucro, archive.org, y su popular Wayback Machine offline. Brewster Kahle, fundado di The Internet Archive, a confirma e kiebro y e atakenan continuo, declarando cu e organisacion ta “limpiando sistemanan y actualisando siguridad.”
Den un mensahe alarmante mustra riba e website comprometi, hackernan a adverti, “31 miyon di boso riba HIBP!” referiendo n’e servicio popular di notificacion di kiebro Have I Been Pwned? Troy Hunt, fundado di HIBP, despues a confirma cu e datonan exponi a wordo comparti cu ne, notando cu 54% di e adresnan di e-mail comprometi ya a aparece den kiebronan anterior.

The Internet Archive, funda na 1996, ta un organisacion sin fin di lucro conoci pa preserva biyones di registronan digital, incluyendo pagina- web, texto-, y videonan. Su Wayback Machine ta un herment ampliamente uza pa wak websitenan archiva.

Impacto di e kiebro
Aunke e passwordnan tabata encripta uzando bcrypt, un algoritmo fuerte di hashing, expertonan di cybersecurity ta urgi usuarionan pa cambia nan passwordnan como un medida di precaucion. *“Evita uza cualkier archivo di e sitio te ora nan a declara un ‘all-clear’,”* Jason Meller, VP di Producto na 1Password a adverti. E kiebro parce di a sosode rond di fin di september ora atacantenan a explota un vulnerabilidad den un biblioteca di JavaScript uza pa The Internet Archive.

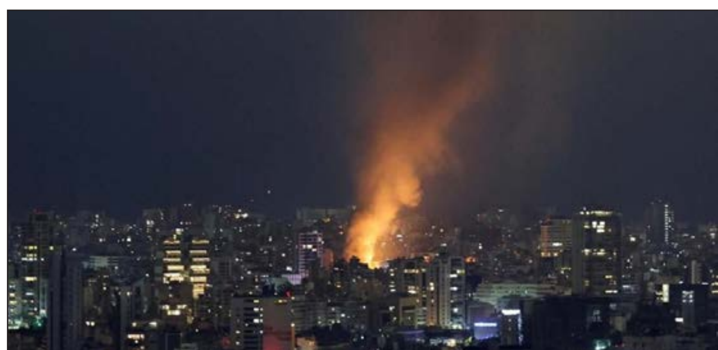
E atake pa SN_BlackMeta ta marca e ultimo movecion di e grupo den un serie di cyber-atake politicamente motiva. Na mei 2024, e mesun grupo a lansa atakenan DDoS contra e Internet Archive y institutonan financiero di Medio Oriente, uzando un servicio nobo di DDoS-for-hire, InfraShutdown.

Interupcion continuo y preocupacionnan futuro
The Internet Archive ta permanece principalmente offline debi na atakenan DDoS repetitivo, cu e organisacion ta dirigi usuarionan pa sigui actualisacionnan riba medionan social. Kahle a sigura usuarionan cu medidanan ta wordo tuma pa mehora siguridad y restaura servicionan. Sin embargo, expertonan ta adverti cu por tuma tempo prome cu e sitio ta completamente operacional atrobe.

Mientras cu e investigacion di e kiebro ta continua, usuarionan ta wordo urgi pa keda vigilante y monitor nan cuentanan pa cualkier actividad sospechoso.

Den medio di e escala di tension regional

'UN Peacekeepers' herida pa tiro di tankinan Israeli den Lebanon

DOS miembro di personal di mantencion di paz di Nacionnan Uni staciona na sur di Lebanon a resulta herida ayera despues di a ser alcansa pa candela di tankinan Israeli, segun ONU. E incidente a sosode mientras e conflicto cu ta tumando luga entre Israel y e gruponan militante na Gaza ta sigui extende pa regionnan bisiña.

Italia, kende su personal di mantencion di paz tabata entre e heridonan, a convoca e embahador Israeli den respuesta. Oficialnan Italiano a condena e atake, calificando e accionnan di Israel como "inaceptabel" y afirmando cu e basenan militar Italiano na Lebanon tambe a ser ataca.

E situacion ta parti di un escalacion mas amplio den Medio Oriente. Atakenan aereo Israeli nobo a dal centro di Beirut diahuebs anochi, causando un edificio residencial pa colapsa. Autoridadnan Libanes ta teme cu esaki por resulta den victimanan significante, mientras cu operacionnan di rescate ta andando. E atakenan ta bin memey di preocupacion creciente cu e conflicto ta expandiendo mas leu cu Gaza y ta drentando Libano.

Na Gaza, un atake aereo Israeli contra loke e militar Israeli a yama "terorista" den un edificio escolar a causa morto di por lo menos 28 persona, segun Red Crescent. E atake ta suma n'e cantidad creciente di morto p'e conflicto Israeli-Hamas, cu a drenta su di dos siman sin señal di reduccion di tension.

Mientras tanto, e gabinete di siguridad di Israel ta cla pa vota diahuebs tocante su respuesta na un atake di misil balistico Irani. Minister di Defensa Israeli, Yoav Gallant, a priminti un represaya "poderoso, preciso, y sorprendente", aunke detayenan specifico no a wordo divulga. Cas Blanco tambe a abstene di comenta riba e respuesta planea di Israel despues di un yamada telefonico directo entre Presidente Joe Biden y Prome Minister Israeli Benjamin Netanyahu.

Mientras cu e conflicto ta intensifica, yamadanan internacional pa moderacion ta creciendo, pero tambe e temornan di un guera regional mas amplio.

Biaheronan ta cambiando nan vakantie Europeo pa herfst

Citando calor record den zomer

MIENTRAS cu temperatura global ta sigui aumenta, biaheronan ta cambiando nan custumbernan di vacacion, cu hopi optando pa bishita Europa durante e lunanan mas fresco di herfst en bes di e temporada halto tradicional di zomer. Presidente di Delta Air Lines, Glen Hauenstein, a nota cu e calor y e multitud grandi na Europa durante juli y augustus ta pushando turistanan pa reschedule nan biahenan pa september y october.

Papiando riba un conferencia di ganashi diahuebs, Hauenstein a bisa, *"E tempo na Europa na augustus ta realmente cayente, y hende cu tin flexibilidad awor ta scogiendo lunanan mas modera pa biaha."* E tendencia aki a bin ta desaroyando durante e ultimo añanan, cu mas turista ta buscando pa evita e calor y disfruta di un experiencia mas comodo.

E zomer di e aña aki tabata esun di mas cayente registra pa e Hemisferio Norte, segun e monitor di clima di Union Europeo, haciendo destinacionnan popular Europeo particularmente incomodo pa biaheronan durante e lunanan di mas druk. Como resultado, aerolineanan a bin ta adaptando na e cambio aki door di extende nan orarionan di vuelo Europeo te den hefst pa acomoda e demanda nobo.

United Airlines ta entre e aerolineanan cu ta ahustando na e patronchi aki. Patrick Quayle, Vice Presidente Senior di United di Planeacion di Red Global y Aliansanan, a nota mas prome e aña aki cu e aerolinea a cuminsa opera algun ruta Europeo for di maart caba y lo extende nan te fin di october y comienso di november. *"Loke nos ta mirando ta, mas y mas, biaheronan ta bayendo den e temporadanan unda bo por haya un tiki mas balor, y mi ta kere cu e tempo ta un tiki mas miho,"* Quayle a bisa.

E cambio aki ta beneficia tanto biaheronan como aerolineanan, ya cu e ta reduci aglomeracion durante e lunanan di zomer mientras ta mantene un demanda fuerte pa vuelonan mas laat den aña. Mientras cu cambio climatico ta sigui impacta patronchinan di biahe global, tanto aerolineanan como biaheronan ta adaptando pa haya benta di vacacion mas comodo y agradabel.

Horcan Milton a devasta Florida

Lagando 9 morto y miyones sin coriente

HORCAN Milton a pasa riba Florida diaranson, lagando un rastro di destruccion, matando por lo menos nuebe persona, y lagando mas di 3.4 miyon cas y negoshi den scuridad. Aunke e tormenta a causa daño extensivo, oficialnan ta bisa cu Florida a scapa di e "peor scenario" cu hopi hende tabata teme.

Milton, un horcan di categoria 3 na momento cu el a yega tera cu bientonan yegando 120 mph, a pasa riba e estado for di Golfo di Mexico te na Atlantico, creando tornadonan y devastando comunidadnan costero.

Areanan grandi manera St. Petersburg y Siesta Key a wordo fuertemente afecta, cu inundacion, matanan tira abou, y casnan destrui. Na St. Petersburg, un grua a cay riba un edificio di oficina, mientras cu otro areanan a mira daknan ranca y barionan inunda.

Gobernador Ron DeSantis a nota cu e subida di lama no tabata asina severo manera inicialmente predici, principalmente pasobra Milton a debilita prome cu el a yega tera. *"E tormenta tabata significante, pero afortunadamente esaki no tabat'e peor scenario,"* el a bisa, comparando Milton cu e Horcan Helene mas devastador, cu a dal apenas dos siman prome. Tampa, en particular, a experiencia un bahada di lama cu a hala awa for di su costanan.

A pesar di esaki, e destruccion tabata extensivo. Por lo menos cinco tornado a toca tera n'e costa oost di Florida, hibando na cinco morto na St. Lucie County so. Otro mortonan a wordo reporta na St. Petersburg, Polk County, y Volusia County. Den un incidente na Volusia, un residente a muri ora un mata a cay door di nan dak.

Residentenan den henter e estado ta recuperando di e horcannan consecutivo. Hopi na Siesta Key, cu a wordo fuertemente afecta, ainda tabata recuperando di Horcan Helene ora Milton a dal. *"Mi no kier ni wak con mi cas ta mustra,"* Maria Williams, un residente local cu a huy prome cu Milton a dal, a bisa. Aunke su cas a wordo scapa di daño grandi, Williams a expresa frustracion p'e tormentanan implacabel: *"Mi ta desea cu henter e cas lo a wordo laba bay."*

Entrante diahuebs mainta, Milton a debilita na un tormenta di categoria 1 y tabata moviendo for di e costa oost di Florida na 80 mph. Esfuersonan pa restaura coriente ta andando, pero autoridadnan ta adverti residentenan pa keda for di caminda debi na matanan cayendo y luznan di trafico cu no ta funciona.

Florida awor ta keda pa recoge e pidanan un biaha mas, mientras cu esfuersonan di recuperacion ta cuminsa y residentenan ta prepara pa loke por ta un temporada largo di horcan.

DEPORTE

Resultado di Car Rally Aruba Lions Club

ARUBA Lions Club tawata tin su actividad pa recauda fondo y e biaha aki a organisa un Car Rally caminda cu varios famia, amigonan, coleganan di trabou y hasta grupo di bisiñanan a uni pa forma grupo.

Riba un diasabra den oranan laat di atardi e gruponan a cuminsa yega na Aruba Lions Club na Eagle, caminda a registra e auto y participantenan pa asina prepara pa sali na momento cu ricibi e reglanan y e prome tareanan via WhatsApp.

Sigur por bisa cu e tawata un anochi caminda cu cada grupo por a pasa algun ora di diberticion y gosa di e tareanan cu nan mester a haci y pa mas of menos 10:30 di anochi tur participante a drenta y trece tur locual nan mester a cumpli cu ne y pa despues keda en espera di e resultadonan.

E di tres luga a bay p'e grupo *"King & Queens of the Jungle"*, mientras cu na di dos luga a bay p'e grupo *"Pegado di Pleister"* y e ganado absoluto a resulta e grupo di ***"Bou Palo Geng".***
Tambe e premio special p'e grupo cu mas ambiente a bay pa *"Luna Tix"* y e grupo mas creativo a bay pa *"Sand Blowers"*.

Aruba Lions Club y su comision organisado kier a gradici tur e grupo y participantenan cu a haci e actividad aki uno asina dibertido y exitoso y tambe ta gradici nan pa nan contribucion pa asina Aruba Lions Club por sigui yuda den comunidad.

Tambe mester gradici tur e companianan cu a yuda haci e Car Rally aki posibel, cu ta: *OCL Cargo, Plus Accountant, Citgo Boulevard, Holiday Inn, Universal Technologies Aruba, Smith & Dorlas, Xavier University, EMCO Production, SETAR NV, BINGO Aruba,* y sin lubida *sra. Poppy y sr. Dello Maduro* cu a hinca e rally aki den otro.

Aruba Lions Club na mes momento ta preparando pa un siguiente actividad cu pronto lo wordo anuncia caminda tur hende por bin pasa ratonan alegre un biaha mas.

Rafael Nadal ta anuncia su retiro

Lo aleha for di tennis na fin di 2024

E leyenda di tennis Rafael Nadal, un 22-biaha campeon di Grand Slam, a anuncia cu e lo retira for di tennis profesional na fin di e aña aki. E Spaño di 38 aña lo hunga su ultimo evento n'e Copa Davis na november, marcando e fin di un carera remarcabel cu a dura mas di dos decada.

Den un mensahe di video conmovedor publica riba medionan social, Nadal a refleha riba su decision, revelando e impacto fisico cu e deporte tabatin riba dje, particularmente durante e ultimo dos añanan, ya cu lesionnan recurrente na su lomba y pia a limita su prestacion. *"E realidad ta cu e tabata algun aña dificil, e ultimo dosnan aki specialmente. Mi no ta kere cu mi por a hunga sin limitacionnan*," Nadal a bisa. *"E ta obviamente un decision dificil, un cu a tuma mi algun tempo pa tuma. Pero den e bida aki, tur cos tin un comienso y un fin."*

E retiro di Nadal ta marca e fin di un era pa fanaticonan di tennis, cu a wak e crece for di un teenager cu cabey largo te bira un di e atletanan mas grandi di tur tempo. El a bira profesional na 2001 na edad di 14 aña y a bira famoso rapidamente door di gana su prome titulo di Grand Slam cu apenas 18 aña, logrando e French Open na 2005. Durante su carera, Nadal a yega 131 final di torneo, ganando 92 di nan, incluyendo un cantidad record di 14 titulo di Abierto di Francia.

Conoci pa su determinacion implacabel y eficiencia riba tera bati, Nadal a yega di gana 81 wega consecutivo riba e superficie, un hazaña sin igual den historia di tennis. Na 2010, el a bira e homber mas hoben pa completa e Career Golden Slam door di gana tur cuater titulo grandi y un medaya di oro Olimpico. Su amor p'e wega, humildad, y pasion genuino a haci'e un faborito di fanatico, ganando un estatua na Roland Garros, cas di e Abierto di Francia, hopi prome cu su retiro.

Mientras cu Nadal tabata feroz riba cancha, e tabata igualmente stima pafo di dje pa su amabilidad y autenticidad. Contrario na hopi atleta cu ta adopta un personahe duro bou di e spotlight, Nadal a keda humilde y accesibel, semper cu un sonrisa y un palabra sincero p'esnan rond di dje. Su retiro, den hopi manera, ta sinti manera e salida di e nucleo emocional di e deporte.

Mientras Nadal ta aleha for di tennis, e ta laga atras un legado extraordinario—un defini no solamente pa su 22 titulonan di Grand Slam pero tambe p'e alegria y curason cu el a trece n'e wega. Su presencia lo wordo haya falta, pero su impacto lo wordo sinti pa generacionnan binidero.

Despues di cuater decada di propiedad

Famia Pohlad ta bende Minnesota Twins

E Minnesota Twins pronto lo ta bou di un doño nobo, ya cu e famia Pohlad, cu a posee e team desde 1984, a dicidi di bende e frankicia. E noticia a wordo reporta prome p'e Minneapolis Star-Tribune y despues confirma pa MLB.com.

Presidente di Twins, Joe Pohlad, a anuncia cu e famia a tuma e decision mas prome den e temporada aki, pero nan a sinti cu awor tabat'e momento adecuado pa informa publico. E famia Pohlad a forma un parti integral di e historia di e team, supervisando dos campeonato di World Series y e mudansa di e team pa Target Field.

E difunto Carl Pohlad, un comerciante prominente, a cumpra e Twins for di e famia Griffith na 1984. Bou di su liderazgo, e team a logra exito significante, ganando e World Series na 1987 y atrobe na 1991.
Na 2010, e frankicia a muda for di e Metrodome bieu pa Target Field, un stadion moderno cu a bira un simbolo di e era moderno di e team.

Carl Pohlad, kende a fayece na 2009, a intenta bende e team dos biaha durante su tempo, un biaha na 1997 cu speransa di muda e club pa North Carolina, y atrobe na 2001, ora el a ofrece di bende e team na Major League Baseball pa $150 miyon como parti di un acuerdo potencial di contraccion. Sin embargo, ambos benta a fracasa, y e Twins a keda na Minnesota.

Aunke e team no a yega e World Series desde e dianan di streanan manera Jack Morris y Kirby Puckett, e Twins a keda un contendiente consistente den playoff na comienso di 2000, yegando e post-season seis biaha entre 2002 y 2010. Sin embargo, a pesar di un aumento den payroll y e surgimento di talentonan local manera Joe Mauer y Justin Morneau, e exito di e team a disminui den e añanan siguiente.

Entrante e temporada di 2024, Forbes a balora e Minnesota Twins na $1.46 biyon, haciendo nan e di 21 frankicia mas valioso den Major League Baseball.

Mientras tormenta ta suta Tampa

Dak di Tropicana Field ranca dor di Horcan Milton

HORCAN Milton a suta costa west di Florida diaranson, causando daño den henter e area di Tampa Bay. E tormenta di categoria 3, cu a yega categoria 5 riba Golfo di Mexico mas prome e siman aki, a causa daño significante, incluyendo rancamento di seccionnan grandi di e dak na Tropicana Field, cas di e Tampa Bay Rays.

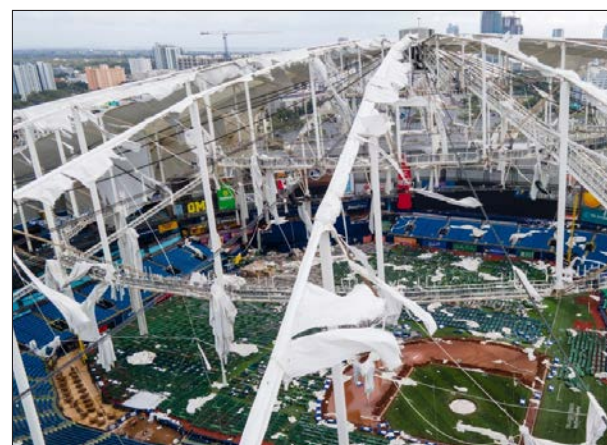
Tropicana Field, situa na St. Petersburg, Florida, a sufri daño serio mientras Milton a yega tera cerca di Sarasota. Den algun ora, pidanan di e dak, cu ta span seis acre di fibra di glas transparente cubri cu Teflon, a cuminsa kita.

Mientras cu e stadion tabata prepara como un area di preparacion p'e prome respondientenan, e no tabata wordo uza como un refugio pa residentenan local. Afortunadamente, ningun herido a wordo reporta entrante diaranson anochi, segun e Tampa Bay Times.

Diseña pa soporta bientonan te cu 115 mph, e dak di e stadion a demostra di no ta apto p'e bientonan feroz di Horcan Milton, cu a yega te cu 120 mph na momento cu el a yega tera. E stadion cu dak fiho, cu a habri na 1990 y por acomoda mas di 42,700 fanatico, t'e unico stadion den Major League Baseball cu un structura asina.

Ademas di e daño na Tropicana Field, Raymond James Stadium na Tampa—cas di e Tampa Bay Buccaneers di NFL—a wordo inunda rapidamente. Contrario na Tropicana, Raymond James no tin un dak, y mientras cu e Buccaneers tabata riba caminda, e stadion a sufri di e yobida intenso y e subida di lama cu a acompaña Milton.

Milton a yega tera como un horcan di categoria 3 cerca di Sarasota, treciendo subidanan di lama di te cu 13 pia den partinan

di e region di Tampa Bay. Alcalde di Tampa, Jane Castor, a emiti advertencianan severo na residentenan den zonanan di evacuacion prome cu e tormenta, bisando, *"Si bo scoge pa keda den un di e areanan di evacuacion ey, bo ta bay muri."*

Pa diaranson anochi, mas di 1.6 miyon Floridiano tabata sin coriente, y e estado a reporta mas di dos dozijn tornado of daño relaciona cu tornado.

E destruccion di Horcan Milton ta marca un otro desafio grandi pa Florida mientras cu esfuersonan di recuperacion ta cuminsa den henter e region.

Yamada pa tur modelo!

Casting di Aruba Fashion Week 2024

PREPARA pa un oportunidad unico di briya! Casting pa e Aruba Fashion Week 2024 ta tuma luga mañan **diasabra 12 di october** den Grazia Room di Courtyard by Marriott Aruba Resort, cuminsando pa 1:00 PM.

Nos ta invitando tur e modelonan aspirando, tanto cara nobo, como esunnan profesional caba, pa forma parti di e evento prestigioso aki, caminda moda ta topa cu creatividad den e escenario mas glamoroso di e isla. Sea cu bo a so isla. Ya sea cu bo a soña di cana riba e pasarela of ta buscando pa impulsa bo carera, esaki ta e momento pa briya bou di e luznan.

Detaye:

• **Fecha:** Diasabra, 12 di october 2024
• **Ora:** 1:00 PM
• **Luga**: Grazia Room, Courtyard by Marriott Aruba Resort
• **Habri pa:** Modelo di tur nivel di experiencia (homber y muhe), mayor di 16 aña.

Participantenan lo tin e chens di mustra nan talento dilanti di e miho diseñador, ehecutivo di moda y scout. Aruba Fashion Week ta conoci pa impulsa carera y pone talento local riba escena internacional di moda. No perde e oportunidad di cana riba pasarela cu e mihonan di e industria!

Rekisito:

• Haltura minimo pa hende **muhe: 1,70m** y pa **homber: 1,75m.**
• Curpa proporciona, cuero di aspecto saludabel y bon postura. Medida ta fiha pa e diseñadornan y no pa e organisacion.
• Bin bisti cu paña pega na curpa
• Hende muhe: Hilchi bisti
• Si bo ta menor di edad, mester ta compa pa bo representante.
• Uza bikini y badbroek pa hende homber.
• Confianza, estilo y energia

Sigura cu bo ta yega trempan pa sigura bo luga. Nos ta spera di wak e proximo top model di Aruba riba pasarela.

Pa mas informacion, bishita nos website www.arubafashionweek.com of contacta nos na info@arubafashionweek.com.

ARUBA FASHION WEEK
SAT. OCT. 12
1PM - 5PM
CASTING CALL
At Courtyard by Marriott, Aruba
INforma models

FAVI:

Bo mira e Garoti blanco strepi cora, para p'e

DIA 15 di october ta dia internacional di e garoti blanco strepi cora. Pa recorda e dia aki, nos di FAVI kier informa e comunidad e nificacion di e garoti cu ta wordo uza dor di un persona cu tin limitacion di bista. Nos lema e aña aki ta Bo mira nos cu nos garoti, sea consciente pa asina nos por ta mas independiente.

Bo mir'e, para p'e!

Internacional tin diferente garoti. E prome ta un garoti blanco cortico. Esaki no ta wordo uza na Aruba. Pero si bo mira un persona cu un garoti blanco cortico den su man esey kiermen cu e persona tin un limitacion visual; e ta wak hopi wazig.

E di dos ta un garoti di mobilidad. E t'e garoti cu nos ta custumbra di mira mas na Aruba. E ta yuda un persona cu tin problema di bista sea parcial of total ciegera pa mobilisa. E punta di e garoti por ta rondo di diferente grandura. E tipo di punta aki ta mas gusta dor cu e persona no mester hisa e garoti for di vloer. E punta rondo ta yud'e identifica e ruta miho. Sea e lo ta plat of e lo ta grof.

E garoti di mobilidad cu punta ta ser uza tambe pa mobilisa. E persona ta move e garoti links pa rechts pero e ta lant'e for di vloer. E ta haci un zonido di tik riba vloer.
E garoti ta blanco, y p'esnan cu ta uza e garoti den trafico, e garoti tin un strepi cora na punta. Di e manera aki e trafico en general ta reconoc'e.

Segun regla di trafico di Aruba, persona cu tin un discapacidad visual cu tin su garoti tin preferencia pa crusa pero e tin cu haci uzo di e manera corecto:
• Para y hisa e garoti den halto pa hala atencion di e automobilista.
• Warda e auto stop y duna e señal cu un pito suave of stem 'crusa numa'.
• Un yamada ta bay na tur automobilista pa baha velocidad. Si bo ta core den un area unda hende ta cana, corda cu nan tambe ta forma parti di trafico. Baha speed y respeta e reglanan di trafico.

Pa cera e accion di conscientisacion FAVI lo ta organisando un anochi informativo pa famia riba diamars 15 di october for di 6:30pm te cu 8:30pm. Famia y tur esnan cu ta desea di haya mas informacion di con nan por yuda nan famia cu tin un limitacion por acudi. E lo ta completamente gratis. Pa registra por tuma contacto cu nos na 5825222 0f manda un mensahe na 5609225.

Caribbean Arthritis Foundation ta observa Dia Internacional di Artritis

WORLD Arthritis Day ta wordo observa anualmente dia 12 di october pa conscientisa e publico riba e topico di artritis y otro enfermedad muscoskeletal reumatico (RMD's). Meta principal ta pa mehora e comprondemento publico pa loke ta trata e condicion aki y e impacto cu esaki tin riba e pashentnan. E tema p'e aña aki ta ***"Decisionnan informa, miho resultado"***.

Desde 2019 Aruba conoce un Reumatologie Praktijk actualmente maneha pa 1 reumatologo cu un personal sumamente dinamico. E reumatologie praktijk anualmente ta ricibi mas o menos 2500 bishita cu ta wordo recomenda door di e dokternan di cas p'asina e reumatologo por hasi un chekeo amplio prome cu conclui un diagnostico mirando cu tin bastante diferente forma di artritis.

Na 2022 Caribbean Arthritis Foundation a inicia su campaña di deteccion tempran door di constantemente organisa actividad pa pashentnan pero tambe door di ofrece congresonan medico acredita p'e Koninklijk Nederlands Medisch Genootschap (KNMG) cu sosten financiero di Nationale Vereniging Reumazorg Nederland y Stichting Reuma Zorg Nederland.

Na juni ultimo Caribbean Arthritis Foundation a organisa un otro congreso medico exitoso, banda di un actividad di pashent, cu a conta cu dokternan di cas di Aruba, Corsou y tambe varios boticario cu a wordo presenta pa:

1. Prof. dr. Margreet Kloppenburg (Leids Universitair Medisch Centrum)
2. Prof. dr. Michael Nurmohamed (Vrije Universiteit Amsterdam)
3. Prof. dr. Bart van den Bemt (St. Maartenskliniek Nijmegen)
4. Prof. dr. Ingemar Merkies (Maastricht UMC y Curaçao Medical Center)
5. Emeritus Prof. dr. Mart van de Laar (Universiteit Twente)
6. drs. Ginayla Kotzebeu (Curaçao Medical Center)
7. dr. Jessica van Nies (Reumatologie Praktijk Aruba)
8. dr. Ricardo Hu (Dermatology Center Surinam)
9. drs. Jacco Vroegop (Horacio Oduber Hospital)
10. drs. Marjan Erkamp RGA (ZENEZ)
11. Jo-Eve Felten Bsc. (Wit Gele Kruis Aruba)
12. ing. Francisco de Mey (Presidente Caribbean Arthritis Foundation)
13. Edbert (Ebby) Schwengle BA (Secretario Caribbean Arthritis Foundation)

Un di e momento nan culminante tawata ora cu dr. Jessica van Nies a wordo yama pa dilanti pa ricibi un reconocimento special pa tur su trabou desplega como reumatologo aki na Aruba entre 2022 te cu juni 2024 entrega pa Prof. dr. Margreet Kloppenburg, un profesora mundi-

almente reconoci pa su experticio. Dr. Jessica van Nies a dicidi di sigui su carera profesional na Hulanda y siguramente Aruba su pashentnan lo haya su falta y lo keda agradecido pa tur su trabou y experticio cu e la comparti cu hopi pasion.

Riba dia Internacional di Artritis, Caribbean Arthritis Foundation ta duna un pabien special na tur pashent aki na Aruba y tambe na staf y personal di Reumatologie Praktijk Aruba, mientras cu lo continua cu su meta principal es ta: mehorando e calidad di bida di tur pashent di artritis aki na Aruba. Tambe un danki special n'e comision di pashent y e pashent medico cu ta desplega un trabou di curason y di altruismo y muy en particular Nationale Vereniging ReumaZorg Nederland y Stichting Reuma Zorg Nederland, cu a ta haci e actividad di pashent y congresonan medico aki posibel.

Pa mas informacion, libremente bishita e website: www.cafaruba.org of FaceBook Caribbean Arthritis Foundation.

Dia Mundial di Parha Migratorio 2024:

Proteccion di insecto ta yuda proteha parhanan

DIA Mundial di Parha Migratorio 2024 yama 'World Migratory Bird Day' (WMBD), ta observa 2 biaha pa aña. E prome biaha den luna di mei y e otro biaha den luna di october, pa 2024 e ta **dia 12 di october.**

Ta celebra e dos diferente dianan pa enfatisa e migracion di e parhanan cu ta tuma luga riba e hemisferio Noord y riba e hemisferio Zuid. E observacion di dos dia di Dia Mundial di Parha Migratorio tambe ta duna mas hende e oportunidad pa celebra y pa conscientisacion cu ta enfoca riba e necesidad di conservacion di parhanan cu ta migra y nan habitat. E meta ta pa alcansa efectividad di conscientisacion mundial di e retonan cu e parhanan migratorio ta enfrenta, nan importancia ecologico, y e necesidad di cooperacion internacional pa conservacion.

Directie Natuur en Milieu (DNM) tambe ta duna un aporte local pa cu e dia observa aki. Aruba tambe ta ubica strategicamente pa asina grupo di parhanan migratorio bishita nos pa descansa, recarga of tambe broei pa despues nan bolbe nan luga. Den nos publicacionnan recien nos ta enfoca riba nos fauna protegi cu ta inclui parhanan local pero tambe esun-e nan migratorio manera e sternchi chikito y e sternchi pecho roos. DNM ta inclui algun informacion cu ta pertenece na e tema cu ta enfoca e aña aki, cu ta e importancia di insectonan pa e parhanan migratorio.

Tur aña, riba e di dos diasabra di luna di october ta observa e fecha mundial pa parhanan migratorio. E aña aki e tema ta enfoca riba e importancia di insectonan. Insectonan ta un elemento importante pa sobrevivencia di parhanan y esakinan ta menasa mas y mas. Insectonan ta fuente esencial di energia pa parhanan, esaki ta cuminda pa nan. E parhanan tin necesidad di bon nutricion pa nan mes y pa nan yiunan. E presencia di insectonan ta aporta grandemente na e momento di migracion di parhanan.

Durante nan parada na diferente luga riba nan ruta, e parhanan ta busca insectonan den mondi, saliñanan of otro habitat. Tambe nan ta busca pa gara insectonan den aire of ta coba pa esakinan den troncon di vegetacion. Hopi biahe of migracion di parhanan ta coincidi cu abundancia di insectonan na e localidad unda nan ta descansa.

Migramento di parhanan ta un fenomeno natural. E biahe aki ta envolve movemento masal di parhanan cu ta bula distancia largo, cu ta cubri continentenan, guia pa nan instinto, señalnan di medio ambiente, y tambe compaña cu strategia. E migramento di parhanan ta un fenomeno cu ta bou menasa.

Esaki ta pavia cu e populacion di insecto ta bahando rapido.

Akinan DNM ta inclui poco mensahenan importante di e interdependencia di insectonan cu e parhanan:

1. Presencia di insectonan ta influencia e tempo, duracion y exito general pa e migracion di parhanan. Durante e trayecto, parhanan ta para na diferente luga riba nan ruta. Nan ta busca insectonan den areanan di cosecha, mondi, saliñanan, 'wetlands' y otro habitat.

2. Parhanan cu ta come un variedad di insectonan. Esakinan ta inclui abeha, sangura, musca, bichi, barbulet, tor y tambe invertebra acuatico manera e spirito di cabrito (tambe yama dopi dopi). P'esey no ta recomenda pa spuit cu insecticida ki ora cu ta y tampoco unda cu ta. Parhanan cu ta come insecto ta yuda combati infestacion di insectonan of tambe combati plaga cu ta propaga malesa.

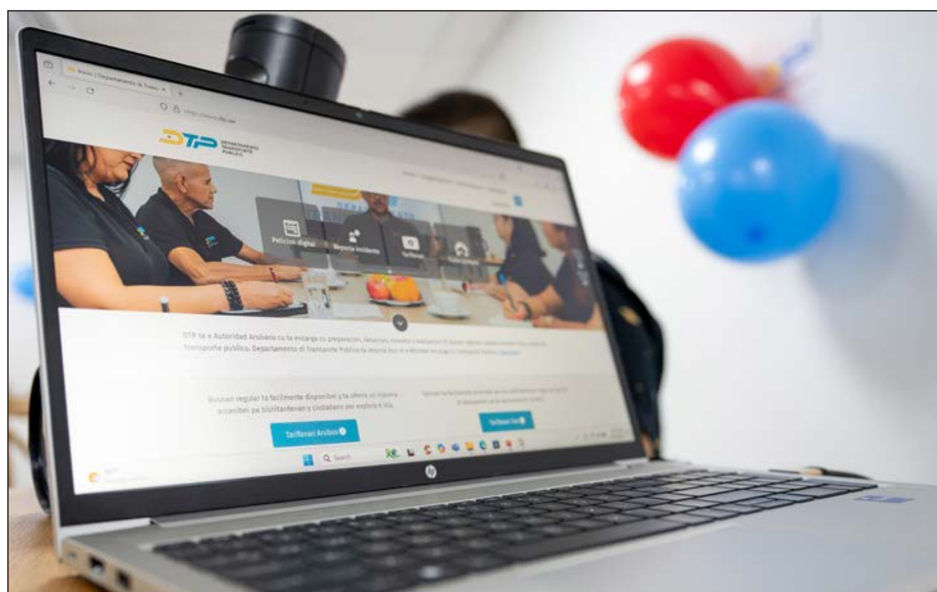
• 85% di matanan cu ta floria ta rekeri polinisacion y esaki hopi biaha ta trabou di insectonan. P'esey si nos perde e polinisantenan nos matanan lo lucha pa biba y tambe e parhanan cu ta depende di nan.
• Mantencion y restauracion di areanan cu tin awa manera damnan, saliñanan y 'wetlands' ta esencial pa proteccion di e grupo di parhanan acuatico cu ta come insecto.
• Observacion y monitoreo di parhanan migratorio cu ta uza ciencia cu ta inclui participacion di hende ta yuda cu conscientisacion. Manera ken no ta corda e conteo nacional di parha, algo asina tambe por haci pa esunnan migratorio. Pa medio di campaña educacional di medio ambiente y naturalesa por duna data importante pa restaura y maneha habitatnan esencial cu ta beneficia y conecta parhanan migratorio.

DNM ta felicita un y tur cu e di dos dia Mundial di Parha Migratorio den 2024.
Ta importante pa reconoce cu mester di mas proteccion no solamente di parhanan pero tambe e insectonan. Bo por admira y reconoce importancia di e parhanan pero mester sa di kico nan ta depende pa nan sobrevivencia; espacio pa biba y tambe loke nan ta come cu ta, insectonan.

Como parti di nan transformacion digital

Departamento di Transporte Publico ta inaugura website nobo

DIAHUEBS, 10 di october 2024, Departamento di Transporte Publico ta tuma e prome paso grandi den direccion di digitalisacion. Esaki ta e comienso pa modernisa e departamento y asina duna un servicio mas eficaz y eficiente.

E plataforma digital nobo di DTP lo permiti pa regularmente publica noticia y informacion importante, haciendo e servicio mas accesibel y transparente pa cada ciudadano y bishitante.

Departamento di Transporte Publico (DTP), previamente yama Dienst Openbare Personen Vervoer (D.O.P.V.), estableci na 1996, a bira DTP na aña 2012. DTP a tuma e rol como e entidad principal encarga cu preparacion, desaroyo, y evaluacion di leynan riba transporte publico. E departamento tin como meta pa sigura un sistema di transporte publico efectivo y funcional pa tur nan usuarionan.

Parti di DTP su tareanan principal ta inclui desaroya y ehecuta maneho di e Minister di Transporte, den e caso aki Sr. Ursell Arends. Alabes, DTP ta encarga pa mantene control pa cumpli cu e leynan, administra permisonan di transporte publico, y crea plan logistico pa maneho y desaroyo continuo di transporte publico.

E digitalisacion di DTP ta bay mas aya cu solamente un website. Segun Minister Arends, *"Esaki ta un paso crucial pa modernisa e maneho di transporte publico na Aruba. E plataforma digital nobo lo permiti nos pa sirbi comunidad miho, cu servicio mas rapido y eficiente. Nos ta pone e fundeshi pa un sistema di transporte publico cu ta mas accesibel y transparente, y ta reforsa nos compromiso pa atende cu e necesidadnan di cada ciudadano y bishitante."*

Cu e cambio aki, DTP ta busca pa hisa e mobilidad na Aruba na un manera mas responsabel. E transformacion digital ta permiti un sistema cu ta mas alinea cu e modernisacion di Aruba, atendiendo cu e necesidadnan di comunidad na un manera mas efectivo y eficiente.

Minister Arends ta duna elogio na ful e team di DTP cu a bin ta traha incansablemente pa logra lansa DTP den su era digital. Cu esfuerso continuo DTP lo sigui transforma e organisacion pa yega na un sistema di transporte publico cu ta cuadra cu e era cu nos ta biba aden y tambe contribui positivamente den desaroyo di Aruba.
Pa mas informacion y ultimo noticia di DTP, por bishita e website na www.dtp.aw

Denise Rafael a gradua como Bachelor den OGM

DIALUNA 7 di october 2024, Denise Rafael a defende su tesis exitosamente y a obtene e titulo di 'Bachelor of Arts' for di e programa Organization, Governance and Managament (OGM), Facultad di Arte y Ciencia. Su tesis ta titula *"The Impact of Hotel Service Quality on Customer Satisfaction and Loyalty at the Hyatt Regency Aruba."* Denise a defende su tesis dilanti di e comision di graduacion cu tawata consisti di Judelca Briceño, MSc, Thais Franken, MSc y Ashley Zaandam, MBA. Ademas tabata presente vice-decano di Facultad di Arte y Ciencia, Walter Bakhuis, MA, manager di e programa OGM, Ahmet Talan, MSc, famia, docente di Universidad di Aruba y colega di estudio tambe tawata presente.

E investigacion di Denise ta trata con e calidad di servicio ta influencia satisfaccion y lealtad di e bishitantenan di e hotel for di e perspectiva di e bishitante. E estudio ta explora e relacion entre calidad di servicio di e hotel y satisfaccion di e cliente. Tambe e calidad di servicio di hotel y e lealtad di e cliente.

Denise a conduci un investigacion cuantitativo unda cu a pidi e clientenan di Hyatt Regency Aruba pa participa den un cuestionario. E resultadonan di e estudio a revela cu tin un relacion positivo y fuerte entre calidad di servicio, ambos satisfaccion y lealtad di e clientenan. E resultadonan aki ta similar cu resultado den pasado.

E resultadonan ta propone pa contribui na e desaroyo di negoshi sostenibel y crea oportunidad di trabou door di ofrece perspectiva pa mehora calidad di servicio. Un di e recomendacionnan ta pa Hyatt Regency Aruba por mehora su servicio pa cumpli miho cu e expectativanan di e cliente y asina promove mas satisfaccion y lealtad na e hotel.

Ta gradici e docentenan di e departamento di OGM y profesional cu a yuda of guia Denise como studiante. Tambe ta gradici tur esnan na y pafo di Universidad di Aruba cu a contribui na un manera of otro na e acontecimento aki.
Pa mas informacion tocante e estudio OGM, bishita e website di Universidad di Aruba na http://www.ua.aw/ogm, e pagina di Facebook @UniversityofArubaOGM y e pagina di Instagram @ogm_ua.

En conexion cu e detencion di un miembro di prensa

Gobierno no ta y no lo mete nunca den asuntonan di Ministerio Publico

DURANTE conferencia di prensa di Gobierno di Aruba diabierna mainta 11 di october, varios pregunta a wordo haci na Prome Minister Evelyn Wever-Croes. Un di e preguntanan tabata relata n'e detencion di un miembro di prensa, na unda a cuestiona si en realidad Gobierno lo tabata tin influencia riba esaki detencion aki.

Basa riba e pregunta aki, Prome Minister a indica cu esaki ta un tema cu su persona a bin ta wordo tilda p'e na varios ocasion, bisando cu e ta mete den Ministerio Publico (OM). E mandatario a indica cu su personanan ni Gabineta Wever-Croes, no ta, y no lo por mete den asuntonan di OM, mirando cu OM ta un entidad autonomo y independiente.

Pa ilustra esaki, Prome Minister a duna un ehempel di e caso di Glenbert Croes, na unda cu Glenbert no a ricibi e mesun trato cu tempo Marisol Lopez-Tromp a bira sospechoso di husticia na Juni 2021 den porta di eleccion. Na niun momento nan a bati na Marisol su porta cu arma, lant'e for di soño pa deten'e. Sino nan a yam'e na telefon pe bay bebe un "coffie" cerca nan. Prome Minister a expresa cu si di berdad e por a mete den e asuntonan di OM, hamas e lo a permiti nan duna Glenbert Croes e trato cu nan a dun'e.

Otro ehempel t'e detencion di su mesun yiu homber cu tabata na un restaurant comiendo cu famia. Aki ta unda casa di Gerlien Croes ta drenta, dal su yiu homber di patras y corta su otro yiu cu glas. N'e ocasion aki, husticia ta detene su yiu homber y no esun cu a bin ocasiona e problema. Esaki ta un muestra sigur cu Prome Minister no por y no ta mete den asuntonan di OM, pasobra si esaki tabat'e caso, hamas e lo a permiti nan trata su yiu di e manera aki.

"Manera mi a bisa semper, Ministerio Publico ta un entidad independiente, y nan ta encarga cu nan investigacionnan. Nan ta dicidi ki ora y na unda investigacion y detencion ta wordo haci. Gobierno nunca a mete y no lo mete den Ministerio Publico, y ta duna nan tur espacio pa haci nan investigacion manera mester ta, p'asina husticia prevalece", Prome Minister a expresa.

Pa loke ta retiro di Minister Geoffrey Wever di partido RAIZ

No tin motibo pa descontinua posicion di Minister Wever

Si e tin sosten di su parlamentarionan

DIABIERNA mainta durante conferencia di prensa di Gobierno di Aruba, Prome Minister Evelyn Wever-Croes a elabora riba e status di Minister Geoffrey Wever como minister di Gabinete Wever-Croes II, awor cu el a entrega su retiro for di partido RAIZ.

Prome Minister a expresa cu pa su persona e retiro di Minister Wever for di partido RAIZ tabata bisto. Esaki desde e momento cu e parlamentarionan di partido RAIZ a kibra e palabracion cu a wordo haci durante formacion di e coalicion MEP-RAIZ, pa loke ta trata e presidencia di Parlamento.

E mandatario a indica cu pa loke ta e posicion di Minister Wever, el a haya un peticion di partijraad di RAIZ, na unda Minister Wever ta inform'e cu partijraad di RAIZ a pidi'e pa keda como minister. Pa cu esaki, Prome Minister a pidi un declaracion por escrito di e dos parlamentarionan, indicando cu nan ta sostene Geoffrey Wever como minister pa RAIZ, mirando cu e no ta parti di partido RAIZ mas.

Tambe Prome Minister a indica cu na momento cu partido MEP a cera un coalicion cu partido RAIZ, a cera varios acuerdo cu partijraad y lider di partido RAIZ, cu lamentablemente e dos parlamentarionan no ta tene nan mes na dje. Y ta pa e motibo aki, Prome Minister ta pidi un declaracion por escrito, indicando cu nan ta sostene Minister Wever pa representa nan pa cu e resto di e periodo di gobernacion.

Ta importante si pa menciona cu pa ley si un minister tin sosten di mayoria den Parlamento, e lo por keda minister, irespecto si el a retira di un partido y a join un otro partido, pasobra ta Parlamento tin e ultimo palabra. Den e caso aki si e dos parlamentarionan di RAIZ ta sostene Geoffrey Wever pa keda cu e posicion di minister pa RAIZ, el lo keda como minister.

"Mi no tin motibo pa desconfia den Geoffrey Wever, si mi haya un declaracion cu nan ta sosten'e, nos ta sigui te na final cu ne. Como Minister President mi no tin motibo pa descontinua Minister Wever su posicion di minister, pasobra con cu bay bin economia na Aruba ta bayendo bon, turismo ta bayendo bon y comercio tin confiansa den Gobierno, pues mi no ta kere cu esaki ta momento pa cambia e minister di economia. Pero, na final di dia esaki no ta mi decision. Loke ami como mandatario principal di e pais aki kier, ta trankilidad pa nos por sigui goberna e resto di e periodo aki", Prome Minister a expresa.

Now Playing

The Silent Hour

A Boston detective returns to duty after an injury leaves him with permanent hearing loss. Tasked with interpreting for a deaf witness to a brutal gang murder, they find themselves cornered in a soon-to-be-condemned apartment building where the killers try to eliminate her.

The Wild Robot

After a shipwreck, an intelligent robot called Roz is stranded on an uninhabited island. To survive the harsh environment, Roz bonds with the island's animals and cares for an orphaned baby goose.

Joker: Folie à Deux

Struggling with his dual identity, failed comedian Arthur Fleck meets the love of his life, Harley Quinn, while incarcerated at Arkham State Hospital.

Jigra

It is a heart wrenching tale of a sister taking on the world to avenge her brother. Their odyssey of reunification tests their bond, their morals, and their inner strengths. Who wouldn't set the world on fire to protect what's theirs?

For Showtimes and Online Ticketing: www.caribbeancinemas.com

RECAP WEEK 41 [PG. 39]
TRENDING [PG. 44]
SPORTS [PG. 47]

AWEMainta.NL
WWW.AWEMAINTA.COM ▪ 588-0022 ▪ NOTICIA@AWEMAINTA.COM
ZATERDAG, 12 OKTOBER 2024

GROEI, INVESTERINGEN EN INFLATIE

TOEKOMSTVERWACHTINGEN VOOR ARUBA

Groei, Investeringen en Inflatie

Toekomstverwachtingen voor Aruba

DE Centrale Bank van Aruba (CBA) heeft recent haar Business Perception Survey voor het tweede kwartaal van 2024 gepubliceerd. Dit rapport biedt waardevolle inzichten in de economische verwachtingen en het ondernemersvertrouwen in Aruba. Wat betekenen deze bevindingen voor de Arubaanse samenleving?

Optimisme over economische groei
Uit het rapport blijkt dat bijna 60% van de ondervraagde bedrijven een positieve economische groei verwacht in de komende 12 maanden. Dit duidt op optimisme binnen het bedrijfsleven, ondanks enkele uitdagingen die nog op de korte termijn spelen.

Het Business Perception Index, dat het huidige en verwachte economische klimaat weerspiegelt, steeg van 106,7 in het eerste kwartaal naar 107,4 in het tweede kwartaal van 2024. Deze stijging is voornamelijk te danken aan een verbetering van de huidige economische omstandigheden.

Veranderende arbeidsmarkt
Een belangrijke bevinding is dat er veranderingen plaatsvinden in de werkgelegenheid. In het tweede kwartaal van 2024 is het percentage bedrijven dat geen veranderingen in het personeelsbestand verwacht met 15,4% gedaald. Dit betekent dat meer bedrijven ofwel personeel aannemen of juist ontslaan, wat wijst op een dynamischere arbeidsmarkt.

Tegelijkertijd is het percentage bedrijven dat een stijging van de lonen rapporteert toegenomen. Dit kan een positieve ontwikkeling zijn voor werknemers, maar kan ook leiden tot hogere kosten voor bedrijven, wat uiteindelijk de prijzen van goederen en diensten kan beïnvloeden.

Winstgevendheid en verkoop
Hoewel 83,3% van de bedrijven nog steeds winst rapporteerde in het tweede kwartaal, is dit percentage gedaald ten opzichte van het voorgaande kwartaal. Tegelijkertijd gaven minder bedrijven aan dat hun verkoopcijfers daalden, wat wijst op een lichte verbetering in de bedrijfsomzet. Dit suggereert dat hoewel de kosten stijgen, veel bedrijven nog steeds in staat zijn om winst te genereren, al is het in een beperkter tempo.

Inflatie en prijsverwachtingen
Een zorgwekkende trend die uit het rapport naar voren komt, is de verwachting van inflatie. Ongeveer 38,9% van de ondervraagden voorspelt dat de inflatie in de komende 12 maanden tussen de 2% en 3% zal liggen, terwijl een derde van de respondenten een inflatie boven de 3% verwacht. Daarnaast denkt 63,9% van de bedrijven dat de prijzen van goederen en diensten zullen stijgen in het komende jaar. Dit zou kunnen leiden tot hogere kosten voor de Arubaanse consument, wat de koopkracht onder druk kan zetten.

Investeringen en financieringsmogelijkheden
Een positief aspect uit het rapport is dat 75% van de bedrijven plannen heeft om de komende 12 maanden te investeren. Dit duidt op vertrouwen in de toekomst van de economie. Desondanks rapporteerde een groter aantal bedrijven een verslechtering van de huidige investeringsomstandigheden, wat wijst op toenemende onzekerheid op korte termijn.

Wat betreft financiering, gaven de meeste bedrijven aan dat de voorwaarden voor het verkrijgen van zakelijke leningen stabiel blijven, hoewel er een lichte toename was van zowel versoepelde als aangescherpte financieringsvoorwaarden.

Conclusie voor de Arubaanse samenleving
Het rapport van de CBA laat zien dat er een voorzichtige balans is tussen optimisme en zorg onder bedrijven. Aan de ene kant wordt er groei verwacht, zowel in termen van economie als bedrijfsinvesteringen, wat een positief effect kan hebben op werkgelegenheid en nieuwe zakelijke kansen. Aan de andere kant blijven er uitdagingen, met name op het gebied van inflatie en prijsstijgingen, die de koopkracht van de Arubaanse consument kunnen beïnvloeden.

De dynamiek in de arbeidsmarkt en de stijging van de lonen bieden mogelijk kansen voor werkzoekenden, maar bedrijven zullen geconfronteerd worden met hogere kosten. Het is cruciaal dat de samenleving zich bewust blijft van deze ontwikkelingen, omdat ze een directe impact zullen hebben op zowel het bedrijfsleven als de dagelijkse kosten van levensonderhoud op het eiland.

Met deze balans van kansen en uitdagingen zal de toekomst van Aruba afhangen van hoe bedrijven, werknemers en de overheid omgaan met de verwachte economische veranderingen.

Bronnen:
• *Centrale Bank van Aruba. "Business Perception Survey Q2 2024" (Oktober 2024).*
• Centrale Bank van Aruba. "Persbericht: Business Perception Survey Q2 2024" (Oktober 2024).

Op Weg naar de Verkiezingen van 2024:

Een Strijd om Integriteit en Leiderschap

MET de verkiezingen van december 2024 in zicht, lijkt het politieke landschap van Aruba zich op een cruciaal moment te bevinden. Kernpunten die de verkiezingsdiscussie domineren, zijn een toenemende focus op integriteit, een mogelijke fusie van kleinere partijen en de uitdaging om nieuwe gezichten in balans te brengen met ervaren leiders. Deze verkiezing kan een belangrijke verandering betekenen voor Aruba, afhankelijk van hoe deze kwesties zich ontwikkelen.

Wie Wordt de Volgende Premier?

Drie kandidaten maken de meeste kans op het premierschap, en elk van hen brengt een unieke leiderschapsstijl met zich mee. De huidige premier, Evelyn Wever-Croes, heeft een reputatie opgebouwd van hard werken en transparantie, maar haar regering heeft ook te maken gehad met uitdagingen die het vertrouwen van het publiek hebben geschaad. Mike Eman, een voormalig premier, probeert een politieke comeback te maken, maar juridische uitdagingen en de erfenis van zijn vorige regering bemoeilijken zijn terugkeer. De wildcard in deze race is Marisol Tromp, die ondanks het feit dat ze een kleinere partij leidt, veel politieke ervaring heeft en aantrekkelijk kan zijn voor kiezers die op zoek zijn naar een frisse, maar betrouwbare leider.

Een Fusie Die Het Politieke Spel Kan Veranderen

Een 'gamechanger' in deze verkiezingsperiode zou weleens fusie kunnen zijn van drie kleinere, maar invloedrijke partijen: MAS, Futuro en Accion 21. Individueel hebben deze partijen al steun verworven door hun innovatieve ideeën en hun drang naar verandering, maar als ze samen optrekken, kunnen ze de politieke balans in Aruba aanzienlijk verschuiven. Als deze partijen hun krachten bundelen, zouden ze voldoende zetels kunnen winnen om een serieuze uitdaging te vormen voor de lang dominante partijen MEP en AVP.

Het succes van een soortgelijke fusie hangt af van de bereidheid van leiders als Marisol Tromp (MAS), Gerlien Croes (Futuro) en Miguel Mansur (Accion 21) om hun persoonlijke ambities opzij te zetten voor het grotere geheel. Historisch gezien hebben politieke coalities in Aruba succes geboekt, en deze fusie zou wel eens de sleutel kunnen zijn tot een nieuwe politieke toekomst.

De Toekomst van het Leiderschap van Aruba

Nieuwe politieke gezichten in politiek leiderschap zoals Marisol Tromp en Gerlien Croes brengen beloftes van innovatie en hervorming, maar hun gebrek aan bestuurlijke ervaring brengt risico's met zich mee. Het leiden van Aruba vereist niet alleen visie, maar ook de vaardigheid om de unieke economische en sociale uitdagingen van het land te beheersen. Aan de andere kant bieden ervaren politici zoals Evelyn Wever-Croes en Mike Eman stabiliteit, maar ze lopen het risico vast te blijven zitten in verouderde systemen. De ideale oplossing zou een balans kunnen zijn tussen nieuwe ideeën en ervaren leiders.

Integriteit en Waarden Onder de Loep

Terwijl politieke partijen hun verkiezingsprogramma's voorbereiden, richten kiezers hun aandacht steeds meer op de vraag of de leiders fundamentele waarden zoals rechtvaardigheid, transparantie en verantwoordelijkheid hooghouden. Veel mensen zijn sceptisch en vragen zich af of politieke beloften oprecht zijn of slechts een middel om stemmen te winnen.

Aruba heeft in het verleden te maken gehad met schandalen en gebroken beloften, wat het vertrouwen in het politieke systeem heeft ondermijnd. Deze verkiezingen zullen een test zijn voor de vraag of kiezers geloven in de toewijding van de huidige leiders aan deze fundamentele waarden.

De Strijd Tegen Corruptie

Corruptie blijft een hardnekkig probleem binnen de Arubaanse overheid, met interne sabotages en schandalen die het bestuur negatief beïnvloeden. Leiders zoals Miguel Mansur, Marisol Tromp en Arthur Dowers worden gezien als mogelijke hervormers. Hun collectieve sterke punten—de pragmatische intelligentie van Mansur, de vastberadenheid van Tromp en de onwrikbare integriteit van Dowers—zouden een krachtig team kunnen vormen om deze diepgewortelde problemen aan te pakken.

Een Oproep tot Meer Integriteit in Leiderschap

Een van de belangrijkste redenen waarom het politieke landschap in Aruba stagneert, is de terughoudendheid van gekwalificeerde leiders om de politiek in te gaan.

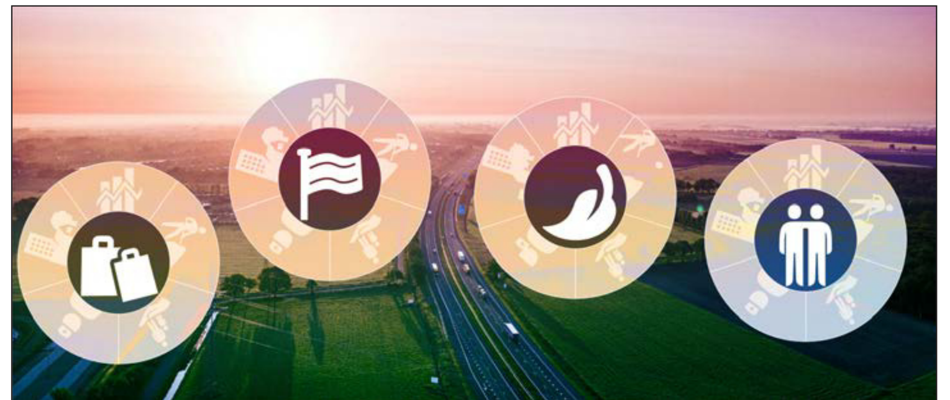
Het moment dat iemand zich verkiesbaar stelt, begint de publieke aanval op hun karakter. Deze vijandige omgeving houdt veel capabele leiders weg, wat leidt tot een systeem waarin middelmatigheid wordt beloond. Om vooruitgang te boeken, moet het politieke klimaat in Aruba veranderen en moeten de meest gekwalificeerde mensen worden aangemoedigd om de arena te betreden.

De verkiezingen van 2024 zullen een cruciale keuze bieden: continuïteit, verandering, en een hernieuwde toewijding aan integriteit. De keuzes die gemaakt worden, zullen de koers van Aruba's toekomst bepalen.

Centraal Planbureau waarschuwt voor uitstel:

Nederland heeft dringende behoefte aan langetermijnvisie

HET Centraal Planbureau (CPB) roept het kabinet op om snel beslissingen te nemen over cruciale maatschappelijke thema's zoals de arbeidsmarkt, zorg en woningmarkt. Politici mogen grote problemen niet langer voor zich uit schuiven, aldus het CPB in een langetermijnverkenning. Volgens CPB-directeur Pieter Hasekamp is het uitstellen van belangrijke beslissingen risicovol, omdat het kan leiden tot abrupte en kostbare aanpassingen in de toekomst.

De verkenning, overhandigd aan premier Schoof, schetst verschillende scenario's voor Nederland richting 2050. Wat duidelijk is: zorgkosten blijven stijgen, de vergrijzing neemt toe, en de druk op de beschikbare ruimte blijft groot. Hasekamp benadrukt dat uitstel van noodzakelijke maatregelen geen recht doet aan de economische en maatschappelijke uitdagingen waar Nederland mee kampt.

Arbeidsmarkt: groei of sociale cohesie?
Een van de uitdagingen die het CPB aanstipt, is de krapte op de arbeidsmarkt. Hoewel 72% van de Nederlanders tussen de 15 en 75 jaar in 2023 een baan had, is Nederland tegelijkertijd het land van deeltijdwerken, wat bijdraagt aan personeelstekorten in diverse sectoren. Door vergrijzing, migratie en technologische ontwikkelingen zullen deze uitdagingen richting 2050 toenemen.

Het CPB presenteert twee mogelijke richtingen. In een scenario gericht op de markt wordt ingezet op meer arbeidsmigratie en het omarmen van nieuwe technologie om de arbeidsproductiviteit te verhogen. Dit kan echter leiden tot een grotere tweedeling, waarbij mensen die zich minder snel aanpassen vaker werkloos raken.

In een alternatief scenario, waarin minder afhankelijkheid van het buitenland centraal staat, wordt de nadruk gelegd op sociale cohesie en gemeenschapszin. Dit betekent productie dichterbij huis, maar gaat ten koste van economische efficiëntie, waardoor mensen meer zorg en kinderopvang zelf moeten organiseren.

Zorg: marktwerking of solidariteit?
De zorgsector staat eveneens voor grote uitdagingen. De levensverwachting in Nederland is met 81 jaar relatief hoog, maar de zorgkosten stijgen onverminderd. In 2023 bedroegen de zorguitgaven 11,2% van het bruto binnenlands product, hoger dan het EU-gemiddelde.

Het CPB schetst hier ook verschillende scenario's. In een marktscenario krijgen efficiëntie en lagere overheidsuitgaven de voorkeur. Dit betekent een beperkter basispakket, hogere eigen bijdragen en een groter beroep op vrijwillige verzekeringen. Hierdoor kunnen zorgkosten worden beperkt, maar de ongelijkheid in toegang tot zorg neemt toe.

Een alternatief scenario legt de nadruk op solidariteit, waarbij de overheid basiszorg gratis aanbiedt en eigen bijdragen afschaft. De zorg wordt dan vooral gefinancierd via belastingen en inkomensafhankelijke bijdragen. In alle scenario's blijven de zorgkosten echter stijgen.

Ruimte en wonen: snellere bouw of meer toegankelijkheid?
De woningmarkt is een ander terrein waar ingrijpende keuzes gemaakt moeten worden. Het CPB schetst uiteenlopende scenario's, waarbij overheidsingrijpen een belangrijke rol speelt.

Als de overheid minder regels oplegt en de bemoeienis op de woningmarkt vermindert, kan het bouwtempo flink worden opgevoerd. Dit gaat echter ten koste van duurzaamheid en leefbaarheid, en de ongelijkheid op de woningmarkt zal toenemen. Plattelandsgebieden zullen bovendien verder te maken krijgen met afnemende voorzieningen.

In een ander scenario neemt de overheid juist de regie en wordt de toegankelijkheid van de woningmarkt vergroot door meer sociale huurwoningen te bouwen. Dit zorgt voor minder ongelijkheid, maar wel ten koste van het bouwtempo. In alle scenario's moet de landbouw grond inleveren voor woningbouw.

Politieke keuzes noodzakelijk
Het CPB geeft geen concreet advies, maar legt verschillende toekomstscenario's voor. Het is aan de politiek om op basis hiervan keuzes te maken. De tijd van uitstel is voorbij, zo benadrukt Hasekamp: "Ontwikkelingen komen niet als natuurrampen over ons heen, we kunnen nu nog aan de knoppen draaien." Het planbureau maakt duidelijk dat een langetermijnvisie noodzakelijk is om Nederland klaar te stomen voor de komende decennia.

Hogere Kosten en Nieuwe Regels

Wat Nederlanders kunnen Verwachten in 2025

IN 2025 worden er in Nederland diverse veranderingen doorgevoerd die zowel de financiële situatie als het dagelijks leven van veel inwoners zullen beïnvloeden. De aanpassingen variëren van prijsstijgingen tot nieuwe regelgeving op het gebied van gezondheid en milieu. Hier volgt een overzicht van de belangrijkste maatregelen en veranderingen die op stapel staan.

Verbod op Smaakvolle Vapes
Vanaf 2025 wordt de verkoop van smaakvolle e-sigaretten, zoals fruit- en snoepsmaken, verboden in Nederland. De enige toegestane smaak voor e-sigaretten zal dan tabak zijn. Deze maatregel is bedoeld om het gebruik van vapes onder jongeren te ontmoedigen, aangezien de smaken vaak als aantrekkelijker worden ervaren dan de smaak van tabak. Door deze stap wil de overheid vapen minder aantrekkelijk maken, zowel voor jongeren die mogelijk voor het eerst beginnen als voor rokers die overstappen op e-sigaretten.

Stijging van het Minimumloon
Werknemers die het minimumloon verdienen, kunnen in 2025 rekenen op een loonsverhoging. Het minimumloon zal stijgen naar €13,27 per uur, wat neerkomt op een toename van ongeveer 3,75%. Een belangrijke verandering hierbij is dat het minimumloon vanaf 2024 per uur wordt berekend in plaats van per maand. Dit heeft vooral voordelen voor werknemers met een fulltime werkweek van 40 uur. Het nieuwe uurloon zal voor hen gunstiger uitvallen dan voorheen, vooral voor degenen die parttime werken of onregelmatige uren hebben.

Hogere Zorgkosten
Ook de zorgkosten zullen in 2025 verder stijgen. De premies voor de zorgverzekering worden naar verwachting met €7,50 tot €9,30 per maand verhoogd. Deze stijging zal voor veel Nederlanders een extra financiële last betekenen. De zorgtoeslag, die is bedoeld om de kosten te verlichten voor mensen met lagere inkomens, wordt wel iets verhoogd. In 2025 kan de zorgtoeslag oplopen tot maximaal €154 per maand, afhankelijk van de hoogte van het inkomen.

Duurdere Consumptiegoederen
De prijs van alcohol en tabak blijft ook in 2025 stijgen. Een krat bier wordt naar verwachting €0,50 duurder, terwijl een pakje sigaretten zo'n €10 zal gaan kosten. Deze prijsstijgingen zijn onderdeel van het overheidsbeleid om het gebruik van schadelijke middelen te ontmoedigen en de volksgezondheid te verbeteren. De accijnzen op deze producten worden de laatste jaren regelmatig verhoogd, als onderdeel van bredere gezondheidsmaatregelen.

Toeristenbussen Verboden in het Centrum van Amsterdam
Amsterdam voert vanaf 2025 nieuwe maatregelen in om de drukte en overlast in het historische centrum te verminderen. Een van de opvallendste maatregelen is het verbod op grote toeristenbussen in de binnenstad. De bussen dragen volgens de gemeente bij aan congestie en belemmeren de toegankelijkheid van het centrum voor voetgangers en fietsers. Deze maatregel is onderdeel van het bredere beleid van de stad om de leefbaarheid en duurzaamheid te verbeteren.

Financiële Gevolgen voor Inwoners
Veel van de aangekondigde maatregelen en prijsstijgingen zullen een directe impact hebben op de portemonnee van Nederlanders. Naast de hogere zorgpremies en stijgende kosten van alcohol en tabak, zullen inwoners ook te maken krijgen met andere kostenverhogingen. Zo worden ook andere consumptiegoederen in de loop van 2025 duurder, mede als gevolg van de inflatie en veranderingen in belastingregimes.

Beleid in het Kader van Volksgezondheid en Duurzaamheid
De veranderingen voor 2025 staan niet op zichzelf, maar passen binnen bredere trends in de Nederlandse wetgeving en overheidsbeleid. De overheid richt zich steeds meer op volksgezondheid en duurzaamheid, met als doel de gezondheid van burgers te verbeteren en tegelijkertijd milieuvriendelijke oplossingen te stimuleren. Het verbod op smaakvolle vapes, de hogere accijnzen op alcohol en tabak en het ontmoedigen van grootschalig toerisme in Amsterdam zijn hier duidelijke voorbeelden van.

Vooruitblik
De aanpassingen voor 2025 geven aan dat de Nederlandse overheid actief beleid blijft voeren op gebieden die de volksgezondheid, leefbaarheid en het milieu raken. Inwoners zullen zich echter ook moeten voorbereiden op hogere kosten voor zorg, consumptiegoederen en andere uitgavenposten. De verwachting is dat, ondanks enige compensaties zoals hogere zorgtoeslagen en een stijgend minimumloon, de gemiddelde Nederlander per saldo meer zal moeten betalen.

Deze veranderingen zijn onderdeel van een grotere maatschappelijke beweging naar een gezonder en duurzamer Nederland, waarbij de overheid blijft zoeken naar manieren om schadelijk gedrag te ontmoedigen en milieubelasting te verminderen.

Na jaren van stijging

Lichte daling aantal personen met studieschuld in 2024

IN 2024 is voor het eerst sinds 2011 een lichte daling te zien in het aantal studenten en oud-studenten met een studieschuld. Begin 2024 hadden ruim 1,6 miljoen mensen een studieschuld, terwijl dit aantal in voorgaande jaren steeds is gestegen. Deze daling kan worden toegeschreven aan de herinvoering van de basisbeurs voor studenten in het hoger onderwijs in het studiejaar 2023-2024. Hierdoor hebben minder studenten een lening aangevraagd, aldus het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) op basis van nieuwe cijfers.

Verdeling van studieschulden

Hoewel het totale aantal personen met een studieschuld licht is afgenomen, is het aantal mensen met hogere schulden verder toegenomen. Begin 2024 hadden bijna 350.000 mensen een studieschuld van meer dan 30.000 euro. Dit zijn er 19.000 meer dan in 2023 en 233.000 meer dan in 2015. Bijna 140.000 mensen hadden zelfs een schuld van meer dan 50.000 euro. Er zijn ook extremere gevallen: 1.700 mensen hadden een schuld van meer dan 100.000 euro.

Bijna de helft van de mensen met een studieschuld had echter een relatief kleine schuld, van minder dan 10.000 euro. Vier procent had minder dan 500 euro schuld.

Gemiddelde studieschuld blijft stijgen

De gemiddelde studieschuld blijft stijgen en bedroeg begin 2024 17.800 euro, 800 euro meer dan het jaar ervoor. Deze stijging is grotendeels het gevolg van de invoering van het leenstelsel in 2015. Sindsdien is de gemiddelde studieschuld met 5.400 euro gestegen. De gemiddelde studieschuld wordt berekend op basis van zowel oud-studenten die hun schuld nog aflossen als huidige studenten die hun schuld nog verder opbouwen. De werkelijke gemiddelde schuld van net-afgestudeerden kan daarom afwijken.

Studieschuld bij verschillende leeftijdsgroepen

In de leeftijdsgroep van jongeren tot 25 jaar is de gemiddelde studieschuld in 2024 juist gedaald. Jongeren tot 20 jaar hadden een gemiddelde schuld van 1.900 euro, wat 500 euro minder is dan een jaar eerder. Jongeren in de categorie van 20 tot 25 jaar hadden een gemiddelde schuld van 13.100 euro, 800 euro lager dan in 2023. Deze daling kan deels worden verklaard doordat veel van deze studenten

nog studeren en hun schulden verder zullen oplopen in de komende jaren.

In de oudere leeftijdsgroepen is de gemiddelde studieschuld juist gestegen. Mensen tussen de 25 en 30 jaar, die geen of nauwelijks voordeel hebben gehad van de herinvoering van de basisbeurs, hebben een gemiddelde schuld van 24.600 euro. Dit is de hoogste schuld van alle leeftijdsgroepen. Bij 30-plussers bedroeg de gemiddelde schuld 18.800 euro.

Totale studieschuld bereikt recordhoogte

Ondanks de lichte daling in het aantal personen met een studieschuld, is de totale studieschuld van alle huidige en oud-studenten begin 2024 verder opgelopen tot 29 miljard euro. Dit is een stijging van 1 miljard euro ten opzichte van een jaar eerder. Sinds de invoering van het leenstelsel in 2015 is de totale studieschuld meer dan verdubbeld. In 2015 bedroeg de totale studieschuld nog 12,7 miljard euro.

Deze trends laten zien dat, hoewel de invoering van de basisbeurs heeft bijgedragen aan een daling van het aantal studenten met een lening, de gemiddelde schuld en de totale schuldenlast blijven stijgen, vooral onder oudere studenten en oud-studenten.

Bron: *Centraal Bureau voor de Statistiek, Studieschuld 2011-2024.*

Klimaatwetenschappers luiden de noodklok:

"We stevenen af op een catastrofe"

HET klimaatprobleem wordt steeds urgenter. Een groep internationale klimaatwetenschappers waarschuwt in een nieuw rapport dat de wereld afstevent op een ramp van ongekende omvang. Het 2024 State of the Climate Report toont aan dat de klimaatverandering in een gevaarlijk hoog tempo versnelt. Op de vooravond van de VN-top over klimaatverandering in Azerbeidzjan trekken zij nogmaals aan de bel: de wereld bevindt zich op de rand van een onomkeerbare klimaatcatastrofe.

Alarmerende bevindingen

Het rapport analyseert 35 'vitale functies van de planeet', waaronder broeikasgasemissies, zeespiegelstijging en het afsmelten van ijskappen. *Uit de gegevens van 2023 komen een aantal schokkende conclusies naar voren:*

• Recordtemperaturen en een snel stijgende zeespiegel
• Voor het eerst is de jaarlijkse uitstoot van broeikasgassen boven de 40 gigaton uitgekomen
• Het versnelde smelten van ijskappen en gletsjers
• Een toename van klimaatrampen, met schade ter waarde van miljarden dollars

De wetenschappers zijn onverbiddelijk in hun boodschap: *"Dit is een wereldwijde noodsituatie. Het voortbestaan van leven op aarde staat op het spel."*

Gevaarlijke tipping points

Een belangrijk aandachtspunt in het rapport zijn de zogeheten 'tipping points' – kritieke omslagpunten die enorme, onomkeerbare veranderingen kunnen veroorzaken. Dit kan leiden tot het instorten van grote ijskappen en het massaal afsterven van bossen. Dit zou catastrofale gevolgen hebben voor miljoenen mensen en ecosystemen wereldwijd.

Een nieuw en zorgwekkend risico is het vrijkomen van giftige metalen in smeltende Arctische rivieren door het ontdooien van permafrost. Deze onzichtbare dreiging kan ecosystemen en drinkwaterbronnen ernstig vervuilen.

Opwarming van 2,7 graden dreigt

Volgens de wetenschappers is de wereld op weg naar een gemiddelde temperatuurstijging van 2,7 graden Celsius tegen het einde van deze eeuw. Dit is fors boven de internationaal afgesproken limiet van 1,5 graden. Een overschrijding van deze grens zou leiden tot ongekende gevolgen, zoals extreme weersomstandigheden, stijgende zeespiegels, droogtes en bosbranden. Dergelijke veranderingen zouden het leven op aarde voor zowel mens als dier ingrijpend veranderen.

De realiteit van klimaatontwrichting

Onderzoeker William Ripple wijst op de al voelbare gevolgen

van de opwarming van de aarde. Hij noemt orkaan Helene, die in de zuidoostelijke Verenigde Staten meer dan 200 dodelijke slachtoffers maakte en leidde tot verwoestende overstromingen in gebieden waar de effecten van klimaatverandering eerder nauwelijks merkbaar waren. "We zitten nu al middenin een plotselinge klimaatontwrichting," waarschuwt Ripple.

Dringende oproep tot actie

De wetenschappers roepen op tot directe en ingrijpende maatregelen om verdere opwarming te beperken. *Enkele van hun belangrijkste aanbevelingen zijn:*

• Voer een wereldwijde CO2-heffing in om de uitstoot van de grootste vervuilers te verminderen en geld te genereren voor klimaatacties.
• Stimuleer energiebesparing en vervang fossiele brandstoffen door duurzame energiebronnen.
• Verminder de uitstoot van broeikasgassen, zoals methaan, dat zeer krachtig is als het gaat om het versterken van de opwarming.
• Bescherm en herstel ecosystemen met veel biodiversiteit, die essentieel zijn voor koolstofopslag.
• Bevorder een plantaardig voedingspatroon om de druk op natuurlijke hulpbronnen te verminderen.
• Verminder overconsumptie, vooral onder de rijkere bevolkingsgroepen.
• Integreer klimaatverandering in het onderwijs om het bewustzijn en actie wereldwijd te vergroten.

De toekomst van de mensheid

Het rapport sluit af met een krachtige waarschuwing: "*De toekomst van de mensheid staat op het spel. Alleen door samen te werken en direct actie te ondernemen kunnen we de natuur en onszelf beschermen en een leefbare planeet doorgeven aan toekomstige generaties.*" Met deze heldere boodschap hopen de wetenschappers dat er tijdens de komende klimaattop eindelijk daadkrachtige beslissingen worden genomen.

Nederlandse universiteiten dalen op wereldranglijst

Zorgen over bezuinigingen

DE meeste Nederlandse universiteiten zijn in 2024 gedaald op de wereldranglijst van Times Higher Education, een gerenommeerd vakblad dat jaarlijks de prestaties van universiteiten wereldwijd beoordeelt. De TU Delft blijft de best geklasseerde Nederlandse universiteit, maar zakte van de 48e naar de 56e plaats. Ondanks deze daling blijft de universiteit hoog scoren op het gebied van techniek en innovatie.

Andere Nederlandse universiteiten zijn ook enkele plaatsen gezakt. Wageningen University & Research zakte van plaats 64 naar 67, terwijl de Rijksuniversiteit Groningen van de 79e naar de 80e positie ging. De Universiteit van Amsterdam en de Universiteit Leiden wisten zich echter licht te verbeteren. De Universiteit van Amsterdam steeg van de 61e naar de 58e plek en de Universiteit Leiden ging van 77 naar 73.

Een opvallende daler is de Erasmus Universiteit in Rotterdam, die van de 99e naar de 107e plaats zakte. Door deze daling heeft Nederland nu nog vijf universiteiten in de top 100, het laagste aantal sinds 2012. Naast de Erasmus Universiteit zijn er nog vijf andere Nederlandse universiteiten die tussen de 100e en 200e plaats staan.

Zorgen over bezuinigingen

De samenstellers van de ranglijst uitten hun zorgen over de toekomst van het Nederlandse hoger onderwijs, vooral vanwege de plannen van het nieuwe kabinet om te bezuinigen op onderwijs en onderzoek. “De coalitie heeft bezuinigingen aangekondigd en wil beperkingen invoeren voor buitenlandse studenten en onderzoekers,” aldus Times Higher Education. Deze plannen kunnen de druk op de Nederlandse universiteiten verhogen, vooral in een tijd waarin de internationale concurrentie steeds sterker wordt.

Het belang van internationale samenwerking en uitwisseling met buitenlandse onderzoekers en studenten wordt door veel experts benadrukt. Beperkingen op deze gebieden zouden de internationale positie van Nederlandse universiteiten verder kunnen verzwakken.

Kritiek op ranglijsten

De overkoepelende organisatie Universiteiten van Nederland heeft kritiek op de methodologie van dergelijke ranglijsten. Volgens de koepelorganisatie zijn universitaire prestaties moeilijk in cijfers uit te drukken en leiden ranglijsten vaak tot arbitraire en betwistbare keuzes. Dit was voor de Universiteit Utrecht reden om vorig jaar geen gegevens aan te leveren voor de ranglijst, waardoor de universiteit ook dit jaar ontbreekt.

Desondanks blijven deze ranglijsten voor veel studenten, onderzoekers en beleidsmakers een belangrijke graadmeter voor de kwaliteit van universiteiten wereldwijd.

Internationale top

Op de wereldranglijst blijven de Britse en Amerikaanse universiteiten domineren. De Britse Universiteit van Oxford staat voor het negende jaar op rij bovenaan, gevolgd door drie Amerikaanse universiteiten: het Massachusetts Institute of Technology (MIT), Harvard en Princeton.

Cambridge in het Verenigd Koninkrijk staat op de vijfde plaats, gevolgd door Stanford, dat van de tweede naar de zesde positie is gezakt. Ook andere grote namen zoals Caltech, Berkeley, Imperial College London en Yale maken deel uit van de wereldwijde top 10.

In totaal bevat de ranglijst 2092 universiteiten uit 115 landen en gebieden. Nederland blijft, ondanks de dalingen, goed vertegenwoordigd. Slechts vier landen hebben meer universiteiten in de top 200 dan Nederland: de Verenigde Staten, Groot-Brittannië, Duitsland en China.

Mannen en vrouwen moeten anders ontbijten als ze willen afvallen

ALS je probeert af te vallen, is het eerste waar je aan denkt waarschijnlijk dat je minder calorieën moet binnenkrijgen dan je verbruikt. Maar wat je precies eet, kan net zo belangrijk zijn. Volgens recent onderzoek van de Canadese University of Waterloo blijkt zelfs dat mannen en vrouwen anders zouden moeten ontbijten om effectief gewicht te verliezen.

Misschien zit je elke ochtend met je partner aan dezelfde kom kwark met muesli. Maar uit dit onderzoek blijkt dat dit misschien niet voor iedereen de beste keuze is. D

e onderzoekers ontdekten namelijk dat de stofwisseling van mannen en vrouwen anders reageert op verschillende soorten ontbijt. Mannen profiteren meer van een koolhydraatrijk ontbijt, zoals muesli of brood, terwijl vrouwen meer baat hebben bij een ontbijt met een hoog vetgehalte, zoals een omelet met avocado.

Verschillende stofwisseling

Het onderzoek, geleid door Stéphanie Abo, toont aan dat het belangrijk is om te begrijpen hoe kleine keuzes in je voeding je gezondheid en energieniveau kunnen beïnvloeden. “We leiden een druk leven, dus het is nuttig om te weten hoe iets simpels als je ontbijt invloed kan hebben op je metabolisme,” zegt Abo. Dit inzicht kan niet alleen helpen bij het afvallen, maar ook bij het behouden van een gezond gewicht en het verbeteren van je energieniveau gedurende de dag.

Het onderzoek maakt gebruik van wiskundige modellen om te kijken hoe mannen en vrouwen verschillende voedingsstoffen verwerken. “We weten dat er minder onderzoeksgegevens beschikbaar zijn over vrouwen dan over mannen,” legt professor Anita Layton uit. “Daarom hebben we wiskundige modellen ontwikkeld om de gegevens die we wel hebben, te analyseren en snel hypotheses te kunnen testen.”

Waarom een vet ontbijt voor vrouwen?

Het onderzoek laat zien dat vrouwen, die van nature meer lichaamsvet hebben dan mannen, op een andere manier vet en koolhydraten verwerken. Je zou misschien denken dat vrouwen daardoor minder vet verbranden, maar dat is niet het geval. Layton legt uit dat vrouwen na een maaltijd weliswaar meer vet opslaan, maar tijdens een vastenperiode, zoals ‘s nachts, ook meer vet verbranden.

In het onderzoek werden zowel mannen als vrouwen twaalf tot veertien uur lang in een vastenstaat gebracht, bijvoorbeeld door de nacht niet te eten. Daarna kregen ze verschillende soorten ontbijt, variërend in vet- en koolhydraatgehaltes. Wat bleek? Mannen reageerden beter op een ontbijt vol koolhydraten, terwijl vrouwen meer voordeel haalden uit een vetrijk ontbijt.

Verschillen in leverfunctie en vetweefsel

De onderzoekers denken dat het verschil tussen mannen en vrouwen te maken heeft met hoe hun lever en vetweefsel voedingsstoffen verwerken. In het onderzoek werd een metabole route geïdentificeerd die waarschijnlijk vaker voorkomt in vrouwenlevers. Deze route zorgt ervoor dat vetten worden omgezet in glucose, wat helpt om de bloedsuikerspiegel stabiel te houden. Dit verklaart waarom vrouwen, ondanks hun grotere vetopslag, meer vet verbranden tijdens het vasten.

Toekomstig onderzoek

De onderzoekers hopen hun modellen verder te ontwikkelen en niet alleen sekseverschillen mee te nemen, maar ook factoren zoals gewicht, leeftijd en de fase van de menstruatiecyclus. Dit kan helpen om nog beter inzicht te krijgen in hoe persoonlijke factoren invloed hebben op de stofwisseling en de beste voeding voor een gezond en energiek leven.

Niet-sportend bewegen:

Een simpele manier om actiever te zijn

IN Nederland worstelen veel mensen met overgewicht, vaak doordat ze te veel eten en te weinig bewegen. Ondanks allerlei campagnes om dit probleem aan te pakken, lijkt het vaak moeilijk om mensen blijvend gezonder te laten leven. Anton Scheurink, hoogleraar neuroendocrinologie aan de Rijksuniversiteit Groningen, heeft ontdekt dat de oplossing niet alleen ligt in sporten, maar juist in iets veel simpels: onbewust bewegen, ook wel Non-Exercise Activity Thermogenesis (NEAT) genoemd.

Scheurink kreeg dit inzicht tijdens een congres in Washington DC. Daar hoorde hij over een onderzoek van Terence Wilkins, die keek naar het verschil in activiteit tussen kinderen van een openbare school en een particuliere school.
De particuliere school had acht uur sport per week op het rooster staan, terwijl de openbare school helemaal geen georganiseerde sportlessen kon aanbieden. Toch was er geen verschil in hoeveel de kinderen in totaal bewogen. De kinderen van de openbare school waren in hun vrije tijd actiever en compenseerden daarmee het gebrek aan sportlessen.

Dit onderzoek liet Scheurink inzien dat alleen meer sporten niet genoeg is om mensen actiever te maken. Veel mensen denken dat sporten dé manier is om fitter te worden, maar vaak gebeurt er iets anders: na een sportsessie zijn mensen de dag erna juist minder actief. Hierdoor compenseren ze onbewust het sporten en blijven de voordelen beperkt.

Wat volgens Scheurink veel belangrijker is, is NEAT: alle kleine, onbewuste bewegingen die we gedurende de dag doen. Dit zijn bijvoorbeeld het traplopen in plaats van de lift nemen, een wandeling maken tijdens het telefoneren of zelfs het verschuiven op je stoel. Deze kleine bewegingen kunnen enorm bijdragen aan een actievere levensstijl, zonder dat je je daarvoor in het zweet hoeft te werken.

Scheurink past dit principe ook zelf toe in zijn dagelijks leven. Hij verving zijn bureaustoel door een sta-bureau en zorgt ervoor dat hij regelmatig beweegt tijdens zijn werk, zoals het maken van een korte wandeling als hij aan het bellen is. Op zijn werkplek probeert hij ook zijn collega's te motiveren om meer te bewegen door bijvoorbeeld vaker de trap te nemen. Zelfs als zijn stappenteller aan het eind van de dag aangeeft dat hij zijn doel van achtduizend stappen nog niet heeft gehaald, gaat hij nog een extra rondje lopen.

Het belangrijkste inzicht van Scheurink is dat we ons moeten realiseren hoe waardevol deze kleine dagelijkse bewegingen zijn voor onze gezondheid. Sporten is natuurlijk goed, maar het zijn juist de onbewuste bewegingen door de dag heen die echt het verschil maken. Dit maakt NEAT een toegankelijke en effectieve manier om actiever te worden, zelfs voor mensen die moeite hebben om regelmatig te sporten.

Door meer aandacht te besteden aan niet-sportend bewegen, kunnen we allemaal op een eenvoudige manier onze gezondheid verbeteren, zonder dat we daarvoor uren in de sportschool hoeven door te brengen.

Recap Week 41

Succesvolle Open Dag bij het Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba

AFGELOPEN zaterdag organiseerde het Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba een goed bezochte en succesvolle open dag. Het evenement trok veel bezoekers en bood een breed scala aan activiteiten en demonstraties, waaronder een indrukwekkende K9-show en een toneelrechtzaak. Er was veel interesse, met name van jongeren, in de carrièremogelijkheden binnen de rechtbank. De griffier benadrukte dat er veel vragen werden gesteld over studieopties en vacatures.

Naast vertegenwoordigers van de rechtbank waren ook andere sociale instanties aanwezig met informatiestands, waar bezoekers meer konden leren over verschillende maatschappelijke diensten. Binnen in het gerechtsgebouw kregen bezoekers de kans om in gesprek te gaan met rechters en advocaten tijdens een "meet-and-greet" en konden ze een foto maken in een toga bij de "photo booth."

De open dag werd door zowel bezoekers als aanwezige instanties als zeer leerzaam en geslaagd ervaren, met veel positieve reacties.

Kiwanis Club of Palm Beach Lanceert Programma "Invest In Me" voor Financiële Educatie

DE Kiwanis Club of Palm Beach heeft het "Invest In Me" programma gelanceerd, gericht op het bevorderen van financiële educatie voor kinderen. Het programma, dat op 5 oktober van start ging op de Xander Bogaerts Basisschool, leert kinderen de basis van persoonlijke financiën, zoals sparen, budgetteren en het stellen van financiële doelen. Dit gebeurt via een interactief bordspel.

In het eerste jaar zullen 20 van de 37 basisscholen op Aruba deelnemen, wat meer dan 900 kinderen bereikt. Het programma is ontworpen om kinderen essentiële financiële vaardigheden bij te brengen die hen helpen verstandige beslissingen te nemen in hun volwassen leven.

De eerste sessie begint in december 2024, met een tweede sessie in april 2025. De Kiwanis Club zoekt vrijwilligers en sponsors om het programma verder te ondersteunen en uit te breiden naar alle basisscholen. Voor meer informatie bezoek www.kiwanispalmbeach.com.

Alpina-goudsmokkelzaak:

OM in Hoger Beroep Zonder Nieuw Bewijs

IN de Alpina-goudsmokkelzaak probeert het Openbaar Ministerie (OM) de eerdere vrijspraak van Z. en T. te vernietigen, ondanks het ontbreken van nieuw bewijs. De zaak draait om beschuldigingen van documentvervalsing en witwassen in verband met het transport van 50 kilo Venezolaans goud.

In het hoger beroep beweert het OM dat de verdachten opzettelijk documenten vervalsten om de Venezolaanse oorsprong van het goud te verbergen. De verdediging ontkent dit en stelt dat Z. slechts als transporteur optrad en T. standaardprocedures volgde. Beide verdachten benadrukken dat eerdere vergelijkbare transporten zonder problemen werden goedgekeurd door de douane.

Ondanks het ontbreken van overtuigend nieuw bewijs, blijft het OM bij hun standpunt dat het goud mogelijk gelinkt is aan criminele activiteiten. De verdachten hebben de rechtbank opgeroepen tot een snelle uitspraak vanwege de langdurige impact op hun leven en reputatie. De definitieve uitspraak wordt verwacht op 28 oktober 2024.

Redactioneel:

Dringende Hervorming van Mediawetgeving op Aruba om Smaad en Laster te Bestrijden

HET huidige Arubaanse medialandschap, zowel in traditionele als sociale media, is steeds vaker het toneel van laster en ongefundeerde beschuldigingen, met ernstige gevolgen voor persoonlijke reputaties. De huidige wetgeving, gebaseerd op Nederlandse jurisprudentie, biedt wel mogelijkheden voor civiele rechtszaken, maar legt te milde straffen op, wat onvoldoende afschrikwekkend werkt.

Om deze groeiende problematiek aan te pakken, moet Aruba strengere wetgeving invoeren. Strengere boetes en duidelijke richtlijnen zijn nodig om zowel media als sociale mediagebruikers verantwoordelijk te houden voor hun woorden. De publicatie van valse informatie of insinuaties zonder bewijs, vaak onder het mom van "vrijheid van meningsuiting", moet worden ontmoedigd.

Strengere sancties zullen helpen het vertrouwen van het publiek in de media te herstellen en een meer verantwoordelijke journalistieke cultuur bevorderen. →

Het is essentieel om het medialandschap te hervormen, zodat rechtvaardigheid en waarheid voorop staan.

Uitbreiding Stamceldonoren op Aruba door Samenwerking HOH en Stichting Matchis

HET Horacio Oduber Hospital (HOH) en Stichting Matchis hebben een samenwerkingsovereenkomst ondertekend om stamceldonoren te werven en registreren op Aruba. Dit initiatief is erop gericht om het tekort aan donoren met een Caribische achtergrond in de wereldwijde database aan te vullen, wat de kans vergroot dat patiënten met ernstige aandoeningen zoals leukemie een passende donor vinden.

Het doel is om tussen de 5.000 en 10.000 nieuwe stamceldonoren te werven, met de nadruk op personen jonger dan 40 jaar. De wervingscampagne zal naar verwachting in 2025 starten. Zowel de Nederlandse als de Arubaanse overheid steunen dit initiatief.
De samenwerking biedt een belangrijke uitbreiding van de zorg voor patiënten op Aruba en daarbuiten. Meer donoren zorgen voor een grotere kans op succesvolle behandelingen, waardoor levens gered kunnen worden. HOH en Matchis roepen Arubanen op om zich te registreren als stamceldonor.

Oproep voor Onderzoeksteam:

Schrijf de Geschiedenis van Cas di Cultura

CAS di Cultura lanceert een project om een permanente tentoonstelling op te zetten die de geschiedenis van het cultuurcentrum vertelt. Hiervoor is een onderzoeksteam nodig dat actief bijdraagt aan het verzamelen van verhalen en ervaringen. De focus ligt op de vraag: "Wat betekent Cas di Cultura voor de ontwikkeling van cultuur in onze gemeenschap?"

Het project is gericht op deelnemers van minimaal 15 jaar oud die nieuwsgierig zijn en willen bijdragen aan een historisch moment. Deelname vereist aanwezigheid bij drie sessies op 23 november, 30 november en 7 december 2024. Deelnemers zullen samenwerken met Ana Maria Hernandez, een ervaren cultuurbeheerder, om het verhaal van Cas di Cultura vanuit het perspectief van de gemeenschap te reconstrueren. Aanmelding is mogelijk tot 21 oktober 2024 via WhatsApp (+297 560 49 58), waarna 12 deelnemers op 26 oktober bekend worden gemaakt.

Aruba Ontvangt Internet Archive Hero Award voor Collectie Aruba

ARUBA heeft de prestigieuze Internet Archive Hero Award 2024 gewonnen voor het innovatieve digitale platform Collectie Aruba. Deze jaarlijkse prijs, toegekend door het Internet Archive, erkent buitengewone inspanningen om culturele informatie digitaal toegankelijk te maken.
Collectie Aruba is een samenwerkingsproject tussen organisaties zoals de Nationale Bibliotheek Aruba, het Nationaal Archief Aruba, UNOCA, het Nationaal Archeologisch Museum en andere partners. Het platform biedt gebruikers toegang tot informatie over Aruba's geschiedenis en cultuur en maakt deze rijkdom wereldwijd beschikbaar. Dit is een belangrijke stap voor de digitale erfgoedpreservatie van het land.
Het Internet Archive, een van 's werelds grootste digitale bibliotheken, reikt deze prijs jaarlijks uit aan projecten die een toonaangevende bijdrage leveren aan het wereldwijd toegankelijk maken van informatie. De erkenning voor Aruba onderstreept de waarde van het platform voor de bescherming en verspreiding van het culturele erfgoed van het eiland.

Studenten Minor Koninkrijksrelaties Ontwikkelen Beleidsadviezen voor Kabinet van Aruba

STUDENTEN van de Minor Koninkrijksrelaties aan De Haagse Hogeschool gaan twee beleidsadviezen opstellen voor het Kabinet van Aruba. Het eerste advies richt zich op Communicatie en Marketing, met als doel een strategie te ontwikkelen om de zichtbaarheid en het profiel van het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Aruba te versterken, zowel in Nederland als op Aruba.
Het tweede advies heeft betrekking op het verbeteren van het studiesucces van Arubaanse studenten in Nederland. De studenten zullen concrete aanbevelingen formuleren om het studieresultaat en welzijn van deze studenten te vergroten.
Het project biedt de studenten waardevolle kennis over de relatie tussen de landen binnen het Koninkrijk en draagt bij aan processen die het Kabinet van Aruba ondersteunen. De rapporten zullen in februari 2025 worden overhandigd aan de Gevolmachtigde Minister van Aruba.

Aanhouding en ontslag van Minister Glenbert Croes in Portulaca-Onderzoek

OP 8 oktober 2024 is minister van Arbeid, Energie en Integratie Glenbert Croes aangehouden als onderdeel van het langlopende Portulaca-onderzoek, onder leiding van het Openbaar Ministerie en de Landsrecherche. Dit onderzoek richt zich op mogelijke strafbare feiten rondom

de uitgifte van verblijfs- en werkvergunningen tussen 2020 en nu. Later op de dag diende Croes zijn ontslag in als minister, zoals wettelijk verplicht wanneer een minister officieel als verdachte wordt aangemerkt in een strafrechtelijk onderzoek. Croes mag tijdens zijn detentie alleen contact hebben met zijn advocaat.
Het Openbaar Ministerie benadrukt dat politieke gebeurtenissen, zoals de val van het kabinet en de aankomende verkiezingen, geen invloed hebben gehad op de timing van de aanhouding. Het onderzoek gaat door en verdere arrestaties zijn niet uitgesloten. Om het onderzoek niet te verstoren, wordt op dit moment geen verdere informatie verstrekt.

Geoffrey Wever Verlaat RAIZ na Verschil in Visie

GEOFFREY Wever, een prominent lid van de politieke beweging RAIZ, heeft besloten zich terug te trekken uit de partij vanwege een verschil in visie. Wever, een toegewijd professional, heeft intensief bijgedragen aan de partij's missie op het gebied van economische ontwikkeling, duurzame groei en innovatieve landbouw.
Zijn beslissing is persoonlijk en gebaseerd op een andere kijk op hoe hij zijn toekomstig werk voor Aruba wil vormgeven, evenals zijn visie op hoe politiek gevoerd moet worden. RAIZ benadrukt dat de partij functioneert als een platform voor nieuwe ideeën en professionele ontwikkeling, en dat leden komen en gaan terwijl de beweging zich blijft versterken.
RAIZ bedankt Wever voor zijn inzet en wenst hem veel succes met zijn toekomstige projecten. De partij blijft zich richten op het brengen van structurele veranderingen in de Arubaanse politiek en nodigt leden en sympathisanten uit om actief bij te dragen aan deze missie.

Trampolin pa Trabou Ontvangt $10.000 Donatie van Starbucks Foundation

DE Arubaanse non-profitorganisatie 'Trampolin pa Trabou' heeft een donatie van $10.000 ontvangen van de Starbucks Foundation als onderdeel van hun Global Community Impact Grants-programma. Trampolin pa Trabou helpt mensen met beperkingen bij het vinden en behouden van werk door hen te trainen en hen werkervaring op te laten doen. Het doel is om hun sociale en cognitieve vaardigheden te ontwikkelen, zodat ze kunnen deelnemen aan de arbeidsmarkt.
De donatie zal worden gebruikt om een uniek koffieproject te lanceren in 2024, waarbij mensen met beperkingen betrokken worden in het werkproces. Starbucks Aruba nomineerde de organisatie vanwege de positieve impact die Trampolin pa Trabou heeft op de lokale gemeenschap.
De Starbucks Foundation heeft sinds de lancering van het programma in 2022 meer dan $10 miljoen gedoneerd aan meer dan 150 non-profitorganisaties wereldwijd, om projecten te ondersteunen die lokaal en regionaal een significante impact hebben.

Zr.Ms. Holland Onderschept 2.285 Kilo Drugs in Caribische Regio

OP 24 september 2024 heeft het Nederlandse marineschip Zr.Ms. Holland voor de vijfde keer in vier weken een drugsboot onderschept in de Caribische regio. Tijdens de operatie werd 2.285 kilo drugs, bestaande uit 1.865 kilo cocaïne en 420 kilo marihuana, in beslag genomen. Vijf drugscriminelen werden gearresteerd.
De actie werd in gang gezet nadat een patrouillevliegtuig van de Kustwacht Caribisch Gebied een verdachte boot ontdekte nabij de ABC-eilanden. Zr.Ms. Holland reageerde snel en wist de boot tot stilstand te brengen. De verdachten en de drugs werden overgedragen aan de Amerikaanse Kustwacht voor verdere vervolging.
Zr.Ms. Holland is sinds begin september actief in de regio en heeft in samenwerking met de Amerikaanse en Caribische Kustwacht meer dan 7.750 kilo drugs in beslag genomen tijdens diverse operaties. De voortdurende successen benadrukken de effectiviteit van de anti-drugsoperaties in het Caribisch gebied.

Ministerie van Justitie en Sociale Zaken - Aankondiging garantiebewijs

DE Immigratiedienst Aruba informeert dat de dienstverlening voor aanvragen van garantiebewijzen is geopend voor binnenkomsten in december 2024. Maandag 9 december 2024 is de laatste dag om een aanvraag voor een garantiebewijs voor het jaar 2024 in te dienen. Na deze datum zullen alleen aanvragen voor garantiebewijzen voor het jaar 2025 worden verwerkt.

Liliana Erasmus Lanceert Kinderboek voor Kinderboekenfestival 2024

SCHRIJFSTER Liliana Erasmus heeft in samenwerking met illustrator Danielle Schothorst een nieuw kinder-

→

boek uitgebracht, getiteld 'Aza en de magische deuren'. Het boek, geschreven in zowel Papiaments als Nederlands, is speciaal voor de kinderen van Aruba en werd gelanceerd als onderdeel van het Kinderboekenfestival 2024, georganiseerd door Biblioteca Nacional Aruba.
'Aza en de magische deuren' vertelt het verhaal van Aza, die een magisch boek ontdekt tijdens een potje verstoppertje in de bibliotheek. Zodra hij het boek wil sluiten, komt het tot leven. Het boek stimuleert kinderen om lezen leuk en avontuurlijk te vinden.
Deelnemende scholen ontvangen het boek als cadeau, en het is gratis verkrijgbaar bij aankopen van minimaal 25 florin in lokale boekwinkels, zolang de voorraad strekt. Het Kinderboekenfestival heeft als doel het leesplezier onder kinderen op Aruba te bevorderen, met gratis lidmaatschap van de bibliotheek voor alle kinderen.

Gevangenen bij KIA Volgen Succesvolle Barbiercursus

GEDETINEERDEN bij het correctioneel instituut Aruba (KIA) hebben onlangs deelgenomen aan een driedaagse barbiercursus, gegeven door de heer Lambrinos van Lambrinos Barbershop. Deze cursus maakt deel uit van een reeks initiatieven om gedetineerden een tweede kans te bieden door hen op te leiden en praktische werkervaring te bieden. Een interne enquête onder de gedetineerden toonde een grote interesse in het beroep van barbier, waarna de cursus werd georganiseerd. De deelnemers waren zeer enthousiast, en de cursus werd als een groot succes beschouwd. Het doel van de cursus is om gedetineerden vaardigheden en ervaring mee te geven, zodat ze na hun vrijlating sneller werk kunnen vinden. Dit vergroot de kans op een succesvolle re-integratie en vermindert de kans op recidive. KIA blijft investeren in dit soort programma's om de toekomst van gedetineerden te verbeteren.

Keda Bibo:

Nieuwe Beweging Ter Voorkoming van Zelfmoord en Depressie

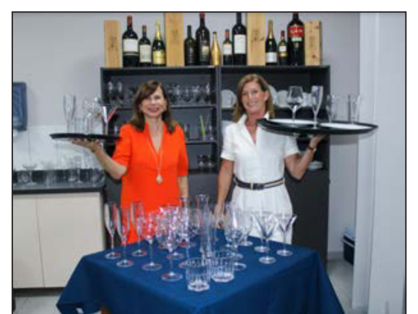
IN het kader van Wereld Mental Health Dag, op 10 oktober, wordt de beweging "Keda Bibo" gelanceerd, gericht op bewustwording en steun bij depressieve en suïcidale gevoelens. Het initiatief, geleid door sociaal werker Natasha Richardson, streeft ernaar een sociale en culturele impact te maken door depressie en eenzaamheid bespreekbaar te maken.
Keda Bibo richt zich op het creëren van een veilige ruimte waar mensen hun ervaringen kunnen delen en steun kunnen vinden. Naast online ondersteuning via een Facebook-groep, zal de beweging tools en educatief materiaal aanbieden om zelfmoordpreventie te bevorderen en de drempel tot hulp te verlagen.
Met steun van verschillende partners streeft Keda Bibo naar bredere maatschappelijke betrokkenheid en vraagt het initiatief om hulp vanuit de private sector. Mensen die steun zoeken of willen bijdragen, kunnen contact opnemen via empower.kedabibo@gmail.com. Het doel is om samen een cultuur van steun en empowerment te creëren.

Viering van Diversiteit en Smaak

Autentieke Aruba Culinaire Festival

HET Authentieke Aruba Culinaire Festival vindt plaats op 12 en 13 oktober en belooft een uniek culinair evenement te worden. Met deelname van toonaangevende restaurants zoals Renaissance Wind Creek Aruba Resort, Lima Bistro, en Papiamento, wordt een diversiteit aan smaken gepresenteerd, die de rijke cultuur van Aruba weerspiegelen. Lokale chefs combineren traditionele recepten met moderne technieken, wat bijdraagt aan de innovatie van de Arubaanse keuken. Hoogtepunten zijn de Bartenders' Brawl op 12 oktober, waarbij de beste mixologen van Aruba strijden om de titel, en de Iron Chef-wedstrijd op 13 oktober, waar drie topchefs hun culinaire vaardigheden tonen. Het festival biedt naast culinaire hoogtepunten ook muziek en entertainment van lokale artiesten.
Bezoekers kunnen kiezen uit dagpassen en weekendpassen, inclusief tegoed voor consumpties. Het evenement brengt de beste culinaire talenten van Aruba samen en viert zowel traditie als vernieuwing.
Meer informatie: www.autenticofestival.com.

AHATA ondersteunt EPE bij versterking van de arbeidsmarkt

AHATA zet zich in om de lokale arbeidskrachten te versterken door samen te werken met Enseñansa pa Empleo (EPE). Deze samenwerking is gericht op het moderniseren van de succesvolle obercursus van EPE. AHATA heeft hierbij een donatie gedaan van plastic glaswerk, waarmee studenten veilig kunnen oefenen met het dragen van dienbladen, een essentiële vaardigheid voor obers.
De vernieuwde cursus legt de nadruk op praktische ervaring, waarbij studenten naast basisvaardigheden zoals tafelindekking, klantservice en productkennis ook veilig leren omgaan met glaswerk.
Mevrouw Tisa LaSorte, voorzitter en CEO

van AHATA, heeft het nieuwe materiaal overhandigd aan mevrouw Sabine de Groot, interim-directeur van EPE. Deze donatie is van groot belang om de toekomstige generatie horeca-professionals te ondersteunen. AHATA onderstreept hiermee het belang van toegankelijk en kwalitatief onderwijs, dat essentieel is voor het succes van Aruba's toerisme-industrie.

A.T.A. ondersteunt groei van de creatieve en culturele sector van Aruba

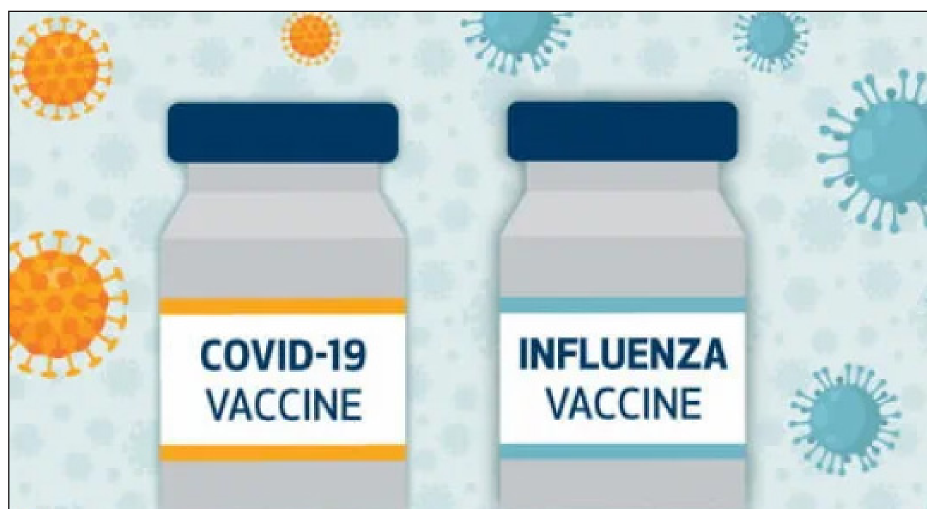
DE Aruba Tourism Authority (A.T.A.) speelt een cruciale rol in het versterken van de creatieve en culturele industrie van Aruba. Als hoofdsponsor van de CreActivo conferentie, in samenwerking met Go Cultura Foundation, richt A.T.A. zich op het bevorderen van samenwerking binnen de creatieve sector. Tijdens de conferentie benadrukte CEO Ronella Croes het belang van dataverzameling en onderzoek voor de ontwikkeling van zowel de toerisme- als de creatieve industrie.

A.T.A. ondersteunt het in kaart brengen van de culturele en creatieve sector door middel van dataverzameling en analyse, om strategisch te investeren in de gebieden met de grootste impact. Dit zal de groei van de creatieve sector stimuleren en bijdragen aan duurzaam toerisme en economische ontwikkeling. Naast conferenties steunt A.T.A. lokale evenementen zoals het Autentico Aruba Culinary Festival en de Aruba Art Fair, waarmee het lokale talent wordt gepromoot op internationale platforms.
Deze initiatieven versterken de positie van Aruba als unieke toeristische bestemming.

Vaccinatiecampagne voor zorgpersoneel:

Griep- en COVID-vaccins beschikbaar

DE Dienst voor Volksgezondheid (DVG) kondigt aan dat zorgpersoneel met direct contact met patiënten, in de week

van 14 tot 18 oktober 2024, hun griep- en/of COVID-vaccin kunnen halen. De vaccinaties worden aangeboden door de afdeling Infectieziekten (DBZ), gelegen aan de Avicenastraat #1.
Zorgverleners, waaronder assistenten van huisartsen, specialisten, tandartsen en medewerkers van verzorgingshuizen, worden aangemoedigd om zich te laten vaccineren. De vaccins zijn beschikbaar tussen 8:00 en 11:45 uur en van 13:15 tot 16:00 uur.
Om gevaccineerd te worden, is het verplicht om de AZV-kaart te tonen. Deze preventieve maatregel is van belang voor het beschermen van zowel zorgverleners als hun patiënten tegen griep en COVID-19.
Met deze campagne wil DVG bijdragen aan een veilige zorgomgeving en de gezondheid van zowel zorgpersoneel als de gemeenschap waarborgen.

Aruba introduceert nieuwe wet voor verbeterde Corporate Governance

OP 24 september 2024 heeft de Ministerraad de wet Corporate Governance en een bijbehorende Corporate Governance Code goedgekeurd. Deze wet verplicht ministers om beslissingen met betrekking tot staatsbedrijven en de semi-publieke sector transparant te rapporteren. Dit geldt bijvoorbeeld voor benoemingen van commissarissen, dividendbeslissingen, en de aan- of verkoop van aandelen.
Een nieuwe Corporate Governance Autoriteit zal deze beslissingen vooraf evalueren en advies uitbrengen, dat openbaar beschikbaar wordt gemaakt. Bij ernstige bezwaren van de autoriteit kan een alternatieve procedure worden gevolgd, waarbij meer transparantie en overleg met het parlement vereist zijn.
De wet en de Corporate Governance Code zijn bedoeld om de transparantie en kwaliteit van bestuur binnen de (semi-) publieke sector te verbeteren. Door betere besluitvorming en efficiënter beheer van publieke middelen, streeft Aruba naar een structurele verhoging van het niveau van Corporate Governance, wat uiteindelijk ten goede komt aan de hele samenleving.

Trending • NL

Kabinet introduceert nieuwe maatregelen tegen schulden

Incassopauze en gratis herinnering verkeersboetes

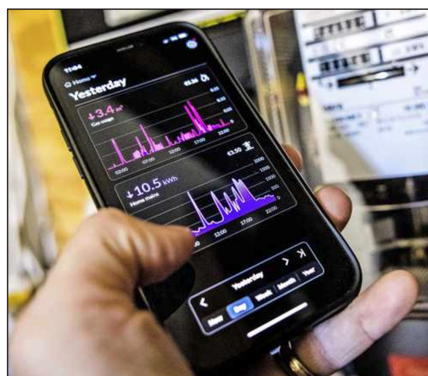

HET kabinet investeert jaarlijks 75 miljoen euro in een pakket aan maatregelen om problematische schulden te bestrijden. Onderdeel hiervan is een pauzeknop voor incasso's, die verdere oplopende incassokosten moet voorkomen. Daarnaast introduceert het CJIB een gratis betalingsherinnering voor onbetaalde verkeersboetes, om extra aanmaningskosten te beperken. Staatssecretarissen Jurgen Nobel (Participatie) en Struycken (Rechtsbescherming) kondigden de maatregelen aan naar aanleiding van een recent rapport over schuldenproblematiek. Het kabinet wil ook een compleet schuldenoverzicht voor mensen met financiële problemen creëren, en één centraal loket voor vragen over schulden bij de overheid.

Verder wordt 20 miljoen euro per jaar geïnvesteerd in vroegsignalering van schulden, met als doel om financiële problemen sneller te detecteren en hulp te bieden voordat de schulden verder escaleren.

Energiekosten stijgen met €400:

Kwetsbare huishoudens lopen risico op energiearmoede

VOLGENS een rapport van CE Delft, in opdracht van energieleverancier Essent, zullen huishoudens de komende jaren te maken krijgen met een stijging van de energierekening tot €400, vooral door hogere gasprijzen. Dit kan financiële problemen verergeren, vooral bij kwetsbare huishoudens. Energiearmoede, waarbij mensen structureel hun energierekening niet kunnen betalen, dreigt hierdoor toe te nemen.

De stijging wordt veroorzaakt door hogere kosten per aansluiting, stijgende energiebelastingen en de verplichte bijmenging van duurder groen gas. Ondanks eerdere steunmaatregelen blijft een structurele aanpak, zoals isolatie en gasvervanging, noodzakelijk. Essent roept het kabinet op om meerjarig beleid te voeren om de belastingdruk op energie te verlagen en woningen energiezuiniger te maken, om te voorkomen dat gezinnen door oplopende gasrekeningen in nog grotere financiële problemen komen.

Europese Rekenkamer waarschuwt voor toenemende fouten in EU-begroting

DE Europese Rekenkamer meldt een stijging in het aantal fouten binnen de EU-begroting, waarbij in 2023 maar liefst 10,7 miljard euro verkeerd werd besteed. Het foutenpercentage steeg van 4,2% in 2022 naar 5,6% in 2023. Stef Blok, lid van de Rekenkamer, benadrukt dat dit het vertrouwen in de EU schaadt.

Vooral de besteding van cohesiegeld, bedoeld voor achtergestelde regio's, kent veel fouten met een percentage van 9,3%. Dit wordt mede veroorzaakt door complexe regels en de druk om budgetten snel te gebruiken.

Ook over het coronaherstelfonds maakt de Rekenkamer zich zorgen, omdat de controle op de uitgaven door lidstaten gebrekkig is. De Europese Commissie en de Rekenkamer discussiëren over wie verantwoordelijk is voor de controle van de bestedingen.

Faber ontvangt geen steun voor Nederlandse migratie-uitzondering

Maar positief over EU-debuut

MINISTER Marjolein Faber kreeg tijdens haar Europese debuut geen steun voor een Nederlandse opt-out op migratiebeleid. Hoewel verschillende ministers weinig begrip toonden voor de Nederlandse wens om niet mee te doen aan het striktere EU-migratiebeleid, was Faber positief verrast over de persoonlijke verhoudingen. Ze sprak van "zeer constructieve" gesprekken.

In Luxemburg lag de focus op een strenger terugkeerbeleid voor afgewezen asielzoekers. Een voorstel van Nederland en Oostenrijk kreeg brede steun, met als doel om uitgeprocedeerde asielzoekers beter aansprakelijk te stellen en te bestraffen bij weigering om mee te werken aan hun terugkeer. De Europese Commissie zal naar verwachting binnenkort een voorstel indienen om de bestaande regels aan te scherpen.

Schip vast onder spoorbrug bij Alphen aan den Rijn, treinverkeer stilgelegd

VRIJDAGOCHTEND is een schip tegen een spoorbrug op de rivier de Gouwe bij Alphen aan den Rijn gevaren, waardoor het treinverkeer tussen Alphen en Bodegraven is stilgelegd. Het schip zit nog vast onder de brug, en de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) onderzoekt de oorzaak van de aanvaring. Er zijn geen gewonden gemeld.

Pas na het onderzoek kan het schip worden verwijderd en de schade aan de brug worden beoordeeld. Het herstel van de spoorbrug kan pas daarna beginnen. Ondertussen worden bussen ingezet om reizigers op het traject tussen Utrecht en Leiden te vervoeren.

Examenfraude bij PwC Nederland

Onderzoek loopt nog

OOK bij PwC Nederland is examenfraude geconstateerd, zoals het accountantskantoor meldt in zijn jaarverslag over 2023 en 2024. Accountants hebben onderling antwoorden van verplichte toetsen gedeeld, wat in strijd is met de integriteitsnormen van het bedrijf. Eerder kwamen soortgelijke incidenten al voor bij Deloitte en KPMG.

PwC geeft aan vastbesloten te zijn om het probleem grondig aan te pakken, maar kan nog geen details geven over de omvang van de fraude. Het onderzoek, dat de periode van juli 2017 tot oktober 2023 beslaat, loopt nog en wordt naar verwachting in het boekjaar 2025 afgerond.

In de Verenigde Staten kreeg KPMG eerder dit jaar een boete van 25 miljoen dollar vanwege soortgelijke examenfraude, waarbij honderden professionals betrokken waren. Dit is de hoogste boete die de Amerikaanse toezichthouder PCAOB ooit heeft opgelegd.

Toename in hulpvragen bij voedsel- en speelgoedbanken door financiële problemen

STEEDS meer ouders kloppen aan bij voedselbanken en andere hulporganisaties vanwege de hoge kosten van boodschappen en energie. Uit een onderzoek van het Armoedefonds blijkt dat de helft van de hulporganisaties, zoals voedsel-, kleding- en speelgoedbanken, een stijging ziet in het aantal hulpvragen in de afgelopen zes maanden. Vooral alleenstaande ouders, paren met kinderen en vluchtelingen zoeken vaker hulp.

Er is vooral veel vraag naar essentiële producten zoals menstruatieproducten en wasmiddel. Niet alleen mensen met een bijstandsuitkering, maar ook werkenden met schulden vragen steeds vaker om hulp. Het Nibud meldt dat één op de vijf Nederlandse huishoudens met geldproblemen kampt, en 4,7 procent van de kinderen leeft in armoede. Het Armoedefonds pleit voor een verhoging van het minimumloon en uitkeringen om gezinnen met een laag inkomen beter te ondersteunen.

→

Wereldwijd aantal wilde dieren met 73% gedaald

HET Wereld Natuur Fonds (WNF) rapporteert dat het aantal wilde dieren wereldwijd sinds 1970 met 73% is afgenomen. Het betreft populaties van zoogdieren, vogels, amfibieën, reptielen en vissen. De grootste verliezen zijn gemeten in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied, waar populaties met gemiddeld 95% zijn gedaald door ontbossing, klimaatverandering, overbevissing en vervuiling. Volgens het WNF is de situatie in gebieden zoals de Amazone urgent door de toenemende natuurbranden. Hoewel de verliezen aanzienlijk zijn, wijst WNF-directeur Jelle de Jong op hoopgevende voorbeelden, zoals het herstel van de berggorilla en sneeuwluipaard. Hij benadrukt dat de komende jaren cruciaal zijn om het natuurverlies te stoppen en roept de internationale gemeenschap op tot dringende actie om verdere afname te voorkomen.

CBS:

Bijna 18% van Nederlanders identificeert zich als lhbtqia, bi-plus grootste groep

UIT onderzoek van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) blijkt dat 2,7 miljoen Nederlanders van 15 jaar en ouder zich identificeren als lhbtqia. Dit staat voor lesbisch, homoseksueel, bi-plus, transgender, queer, intersekse of aseksueel. Bijna 1,7 miljoen mensen behoren tot de bi-plus-groep, wat betekent dat zij zich aangetrokken voelen tot meer dan één gender. Daarnaast zijn er 272.000 homoseksuele mannen, 106.000 lesbische vrouwen en 151.000 transgender personen, waarvan een derde zich identificeert als non-binair. Lhbtqia'ers wonen relatief vaak in grote steden en zijn gemiddeld jonger dan de algemene bevolking.
Vandaag, op Coming-Outdag, hijst de politie de regenboogvlag om acceptatie te bevorderen en de drempel voor het melden van discriminatie te verlagen. Volgens Sara Verlee van Bi+ Nederland is de bi-plus-groep vaak onzichtbaar, ondanks dat het de grootste groep binnen de regenbooggemeenschap is.

Nieuwe Sluis Terneuzen geopend na 7 jaar en investering van 1 miljard euro

GISTEREN werd de Nieuwe Sluis bij Terneuzen feestelijk geopend door koning Willem-Alexander en de Belgische koning Filip. Met een lengte van 427 meter, breedte van 55 meter en diepgang van 16 meter is de sluis een van de grootste ter wereld, al niet de grootste van Nederland.
De sluis verbindt de Westerschelde met het Kanaal van Gent naar Terneuzen en maakt de doorvaart voor grotere zeeschepen naar de haven van Gent mogelijk. België draagt het grootste deel van de kosten, met Vlaanderen als grootste financier. Nederland betaalt 190 miljoen van de totale 1 miljard euro.
De sluis vermindert wachttijden voor schepen en zal naar verwachting de regionale economie versterken. Bedrijven als Yara en Cargill profiteren van efficiëntere logistiek en betere planningsmogelijkheden. Tegen 2040 wordt een stijging van het scheepvaartverkeer naar 96.000 schepen per jaar verwacht, wat voor extra banen zorgt.

Afslankmedicijnen populair maar duur, diëtisten blijven cruciaal

AFSLANKMEDICIJNEN zoals Saxenda en Ozempic zijn steeds populairder, maar vanwege de hoge kosten en beperkte vergoedingen blijven veel mensen toch diëtisten en leefstijlcoaches inschakelen. Zonder doktersrecept kosten deze medicijnen ongeveer 250 euro per maand, wat op jaarbasis 3.000 euro bedraagt.
In Nederland worden deze medicijnen soms vergoed, maar alleen na deelname aan een tweejarig traject van gecombineerde leefstijlinterventie (GLI). Dit traject, dat sinds 2019 door de zorgverzekering wordt vergoed, helpt deelnemers met voeding, beweging en gedrag.
Hoewel afslankmedicijnen op de vrije markt verkrijgbaar zijn, waarschuwen experts dat het zonder begeleiding gebruik ervan kan leiden tot snel gewichtsherstel. Ongeveer zeven miljoen Nederlanders hebben overgewicht, waarvan 14% obesitas. De vraag naar deze medicijnen zorgt soms voor tekorten, wat gevolgen heeft voor diabetespatiënten die dezelfde middelen nodig hebben.

Sports • NL

Federer reageert weemoedig op afscheid Rafael Nadal

‘Heb altijd gehoopt dat deze dag nooit zou komen’

ROGER Federer heeft emotioneel gereageerd op het nieuws dat zijn oude rivaal en vriend Rafael Nadal aan het einde van 2024 zal stoppen met professioneel tennis.

De 38-jarige Nadal kondigde donderdag aan dat de Davis Cup in november zijn laatste toernooi zal zijn, waarmee er een einde komt aan zijn legendarische carrière.

Federer, die zelf in 2022 met pensioen ging, sprak zijn bewondering uit voor Nadal via sociale media. “Wat een carrière, Rafa! Ik heb altijd gehoopt dat deze dag nooit zou komen,” schreef de Zwitserse tennislegende. “Bedankt voor de onvergetelijke herinneringen en al je geweldige prestaties in de sport waar we beiden zoveel van houden. Het was een enorme eer.”

De rivaliteit tussen Nadal en Federer was iconisch in de tenniswereld. Tussen 2004 en 2019 stonden ze 40 keer tegenover elkaar, waarvan Nadal 24 duels won. Hun duels, vooral op Roland Garros en Wimbledon, worden beschouwd als enkele van de beste in de geschiedenis van de sport. Federer won 20 Grand Slam-titels in zijn carrière, terwijl Nadal zijn teller op 22 zette.

Andere grote namen in de sportwereld hebben ook gereageerd op het nieuws. Novak Djokovic, die 60 keer tegen Nadal speelde, eerde hem op sociale media en prees Nadal’s doorzettingsvermogen en sportiviteit. Ook voetballer Cristiano Ronaldo noemde Nadal een “legende” en uitte zijn bewondering voor Nadal’s toewijding en passie.

Nadal zal zijn carrière beëindigen na de Davis Cup Finals in november, waar Spanje het in de kwartfinale opneemt tegen Nederland.

Koeman Houdt Spitspositie Nederlands Elftal Open:

Concurrentie Tussen Zirkzee en Brobbey Voortdurend

HET Nederlands elftal staat voor een interessante keuze op de spitspositie. Bondscoach Ronald Koeman heeft onlangs laten doorschemeren dat hij nog geen definitieve keuze heeft gemaakt tussen Joshua Zirkzee en Brian Brobbey, die in een felle concurrentiestrijd verwikkeld zijn. Beide spelers kregen tijdens de vorige interlandperiode een kans om zich te bewijzen, maar of dat patroon zich zal herhalen, laat Koeman in het midden. Hij gaf aan misschien te makkelijk te hebben gesproken over een vaste spits.

Geen Vaste Spits

Koeman had eerder aangegeven vanaf nu met een vaste spits te willen spelen, maar tijdens recente interviews bleef hij mysterieus over wie dat zou zijn. "Ik weet het wel, maar dat ga ik niet zeggen," verklaarde hij eerlijk. De bondscoach wil voorlopig de optie openhouden om beide spitsen te gebruiken. "De situatie ligt dicht bij elkaar. Je kunt in een wedstrijd eerst de een gebruiken en later de ander. Zolang het zo blijft, hou ik mijn opties open," aldus Koeman.

Concurrentie en Prestatie

De keuze voor een vaste spits zal mogelijk pas in latere interlandperiodes gemaakt worden. Koeman benadrukte dat de prestaties van de spelers bij hun clubs bepalend zullen zijn. Zolang beide spitsen blijven presteren, is het nog niet nodig om voor één van hen te kiezen. Dit geldt overigens niet alleen voor de spitspositie; Koeman ziet op verschillende posities binnen het team gezonde concurrentie, iets wat volgens hem de scherpte tijdens trainingen en wedstrijden verhoogt.

Kwaliteit en Breedte in de Selectie

Koeman is tevreden over de breedte van zijn selectie en de kwaliteit van de spelers. Hoewel sommige vaste krachten geblesseerd zijn, ziet hij dit als een kans voor anderen om zich te bewijzen. Hij waardeert de energie en het niveau dat de spelers tijdens trainingen en wedstrijden laten zien, en benadrukt dat zelfs de spelers die niet in de basis starten een belangrijke rol spelen in het succes van het team.

Ronald de Boer Over Brian Brobbey

Voormalig international Ronald de Boer heeft een duidelijke voorkeur voor Brian Brobbey als spits van Oranje. De Boer vindt dat Brobbey beter tot zijn recht komt in het spel van het Nederlands elftal. "Bij Nederland heeft hij meer goede spelers om zich heen en kan hij echt in zijn kracht spelen," aldus De Boer. Koeman sluit zich hierbij aan en ziet ook veel potentie in Brobbey, mits hij op de juiste manier blijft werken en trainen.

Het Nederlands elftal staat voor belangrijke wedstrijden tegen Hongarije en Duitsland, waarin mogelijk weer duidelijk zal worden wie de spitspositie invult. De concurrentiestrijd tussen Zirkzee en Brobbey blijft voorlopig onbeslist, terwijl Koeman zijn opties openhoudt.

Nederlands zeilteam strandt in halve finale Women's America's Cup

HET Nederlandse zeilteam JAJO Team DutchSail, aangevoerd door Odile van Aanholt, heeft de halve finale van de allereerste Women's America's Cup in Barcelona niet weten te overleven. Na een veelbelovende kwalificatiereeks, waarin het team onder andere sterke concurrenten uit Spanje en Zweden wist te verslaan, eindigde hun indrukwekkende campagne vandaag op de vijfde plaats na vier spannende races in de halve finale.

Tijdens de eerste race van de halve finale begonnen de Nederlanders sterk, maar kwamen ze uiteindelijk als vijfde over de finish. De Spaanse en Italiaanse teams domineerden deze race, terwijl Nederland ondanks tactische manoeuvres de snelheid niet kon vinden om voorin mee te doen. Het Nederlandse team herpakte zich in de tweede race, maar wist opnieuw niet door te dringen tot de top drie, en eindigde weer in de achterhoede.

Met nog twee races te gaan, bleef de strijd spannend. In de derde race had JAJO DutchSail moeite om het tempo van de andere teams bij te houden en eindigden ze wederom als zesde. Het Italiaanse en Britse team toonden zich de sterkste concurrenten voor een plek in de finale, terwijl Spanje en Nieuw-Zeeland de andere teams uitdagen om de overgebleven plaatsen.

In de vierde en laatste race hoopten Van Aanholt en haar bemanning op een mirakel om alsnog een plek in de finale veilig te stellen. Helaas kwam het team, net als drie andere boten, over de startlijn en werd bestraft met een penalty, wat hun kansen verder verkleinde. De Nederlandse zeilers bleven vechten, maar konden niet meer opklimmen in het klassement en eindigden de race op de vijfde plek. Uiteindelijk was het Italië en Groot-Brittannië die zich plaatsten voor de finale van de Puig Women's America's Cup.

Ondanks hun uitschakeling in de halve finale, heeft JAJO Team DutchSail indruk gemaakt tijdens dit historische evenement. Met sterke tactische manoeuvres en uitstekende prestaties in de kwalificatie, bewezen Van Aanholt, Olympisch kampioene Annette Duetz en hun bemanning dat Nederland thuishoort op het hoogste niveau van de zeilsport. Dit toernooi markeert een belangrijke stap voor de emancipatie van vrouwen in de zeilsport, en de prestaties van het Nederlandse team zijn een inspiratie voor de volgende generaties zeilers.

Hoewel het team de eerste Women's America's Cup niet zal winnen, hebben ze hun talent en doorzettingsvermogen getoond, en kijken ze ongetwijfeld uit naar een nieuwe kans om zich op dit podium te bewijzen.

RECETA DI DIA

Cottage Cheese Cookie Dough

COTTAGE Cheese Cookie Dough ta un dushi y saludabel alternativa n'e mansa di cookie tradicional. E ta combina e cremosidad di e cottage cheese cu e dulsura natural di honing y e textura di e hariña di almendra. Perfecto p'e momentonan caminda cu ta desea un dessert sin culpa, e receta aki ta ideal pa disfruta directamente for di e comchi, como cover pa ijscream of hasta frozen pa un capricho refrescante.

Ingrediente:
1 cup di cottage cheese
2 cuchara di honing
1 telep di extracto di vanila
1 cup di hariña di almendra
½ cup di polvo di proteina (opcional)
¼ cup di pindakaas (opcional)
½ cup di chocolage chip (of bo mescla faborito)

Instruccion:
1. Mescla e ingredientenan likido: Den un foodprocessor of un blender, combina e cottage cheese, e honing y e extracto di vanila. Mescla te ora cu obtene un consistencia suave.

2. Agrega e ingredientenan seco: Pasa e mescla pa un comchi grandi y agrega e hariña di almendra y e polvo di proteina. Mescla bon te ora bo haya mansa di cookie.

3. Incorpora e mesclanan adicional: Agrega e pindakaas y e chocolate chip. Mescla te ora cu tur cos ta bon combina.

4. Disfruta: Bo cottage cheese cookie dough ta cla pa disfruta! Bo por com'e directamente for di e comchi, uz'e como cover pa ijscream of hasta frozen pa un desseert mas refrescante.

Fortaleza pa Famia

Stima bo prohimo manera Dios ta stima bo

E gloria cu bo a duna Mi, Mi a duna nan, pa nan ta un, mescos cu nos ta un. Ami den nan y Abo den Mi, pa nan por ta perfecto den unidad, pa mundo por sa cu Abo a manda Mi y cu bo a stima nan, mescos cu Bo a stima Mi (Juan 17:22-23).

Stima Señor bo Dios cu henter bo curason, y cu henter bo alma, y cu henter bo mente, stima bo prohimo manera bo mes (Mateo 22:37-39).

Hopi cos ta pone nos wowo habri y wak si tin amor berdadero of ta hacimento di wega tin. Ora un mayor sa masha bon cu su yiu ta haci malo y e ta sconde e maldad e mayor ey no stima su yiu.

Un mayor no por apoya e yiu cu e ta stima den ningun clase di inmoralidad y maldad, pasobra esey ta hiba e yiu na rechaso di Dios y si e no arepenti e ta riba caminda pa fierno.

Den cada rebeldia cu un mayor coopera cu nan yiu, diabel ta coy e bentaha den e hoben su bida.
Wak kico a sosode den bida di Jacob ora Rebecca su mama a coopera cu ne pa gaña su tata Isaac y asina horta bendicion di su ruman Esau (Genesis 27:11-13).

Si bo ta stima bo prohimo, bo no ta gosa ora e ta den afliccion, ni tampoco desea malo, of bisa locual bo a sembra bo ta cosecha, pero simplemente bo ta haci oracion pe, y yuda caminda bo por dun'e un man pa sali pa dilanti.

Ta para skirbi den Galationan 6:1-3 Rumannan hasta si un hende wordo sorprendi, den cualkier delito, boso cu ta spiritual restaura un hende asina den un spirito di mansedumbre, cada un wak su mes, pa boso tambe no wordo tenta.

E wega di Fariseo y Publicano tin di caba, e asunto di "ami si no ta manera tal persona" ta un chiste of un dicho orguyoso, pasobra nos tur ta vulnerabel pasobra ta Dios ta cuida nos tur (Lucas 18:9-14).

Manera esnan cu a wordo scogi di Dios, santo y stima, bisti un curason di compasion, cariño, humildad, mansedumbre y pasenshi, Y boso soporta otro y pordona otro, si un di boso tin un keho contra un, mescos cu Dios a pordona

boso, asina boso tambe mester haci (Colosensenan 3:12-14).

Ta un wega masha sushi, ora nos ta uza dolor di nos prohimo como nos fuente di alegria, e topico principal di nos combersacion.
Tin hende hasta ta hiba gusto ora un otro persona bira malo, sin lubida cu pa bo desea malo pa un persona, bo curason mes ta malo.

Ma Dios a demostra Su mes amor pa cu nos den esaki, cu tempo nos tabata pecador ainda, Cristo a muri pa nos (Romanonan 5:8).

Cristo Hesus a muri pa nos tur, pa pordon di pica di nos tur, esun cu kere den dj'E lo ta salba y esun cu no kere lo ta condena.

Dios ta amor y esun cu ta permanece den amor, ta permanece den Dios, y Dios ta permanece den dje,
(1 Juan 4:16).

Ora un hende ta bisa e ta odia un persona, hopi biaha e palabra ta di rabia y emocion, pasobra tur hende mester sa kico e palabra di Dios ta bisa den 1 Juan 3:14-15 ;Esun cu no ta stima ta permanece den morto. Ken cu odia su ruman ta un matado, y boso sa cu ningun matado no tin bida eterno ta permanece den dje.

Nos ta yama pa stima nos prohimo y saca un man yuda.

Sinceramente, Pastoor Marcel Balootje

Santo di Dia

Un simbolo di fe y union cultural

Awe ta fiesta di Nuestra Señora del Pilar

DIA 12 di october ta celebra e fiesta di "Nuestra Señora del Pilar", un di e advocacionnan Mariano mas antiguo y venera den e mundo cristian. Segun e tradicion, Birgen Maria a aparece den curpa mortal n'e apostel Santiago el Mayor na Zaragoza, Spaña, na aña 40 despues di Cristo. Ta bisa cu La Birgen a pidi Santiago p'e traha un tempel na su honor n'e mesun luga, lagando esaki como señal un pilar di Jaspe. Esaki lo t'e origen di e Basilica di Nuestra Señora del Pilar, un sanctuario cu a converti den un di e centronan di peregrinacion mas importante di cristiandad.

La Birgen del Pilar ta considera e patrono di Spaña y di tur e paisnan di habla Hispana, fuera di ta e protector di Guardia Civil Spaño. Su fiesta ta cuadra cu esun di Dia de La Hispanidad, un momento caminda cu ta celebra e encuentro di cultura despues di e descubrimento di America na 1492.

A lo largo di e siglonan, e devocion na Nuestra Señora del Pilar a inspira miyones di creyente. E celebracionnan na su honor ta inclui procesion, misa solem y ofrenda floral cu ta wordo realisa na Zaragzoa y na hopi otro ciudad rond mundo.

E dia aki ta un ocasion special pa reflexiona riba e poder di fe, e proteccion di La Birgen Maria y e significado di e union entre cultura. "Nuestra Señora del Pilar," ta sigui ta un simbolo di speransa y consuelo pa esunnan cu ta busca su intercesion na momento di necesidad.

"Dios ta amor... y amor ta Dios,
maske mi no ta na e mundo aki, tur dia lo mi ta banda di boso Curazon, mi por stens di loke Señor ta hasi"
Salmo 33

Cu dolor na nos curason, pero conforme cu boluntad di Dios, nos ta participa fayecimento di nos mama stima:

Sra. Albertina Franken

Cariñosamente yama
"Betty"
*07-08-1938 - †07-10-2024

Na nomber di su yuinan:
†Harold Quant y Pura Quant-Paredes
Ustica Franken-Quant y Hubert Franken
Patricia de Nobrega-Quant y Andy de Nobrega
Vivian Figaroa-Quant y Hosé Figaroa
Yvonne Geerman-Quant y Dennis Geerman
Marusha Tromp-Quant y Juanucho Tromp

Rumanan:
†Anita Webb-Giel y famia
†Agrepina Maduro y famia
†Rosa de Cuba y famia
†Seferina Simileer y famia
†Brigida Gomez y famia
†Pedro Franken y famia
†Gregorio Franken y famia

Cuña:
Margot y Eddy Thodé y famia

Manera yiu:
Fernando "Paisa" Reyes y famia

Primo y Primanan, sobrino y sobrinanan, y tur ihanan cu e la stima en especial Rafael y Astrid Webb-York, dr. Edwin de Cuba y Maria Ruiz, Maria de Cuba, Bernadetta Gomez, Judith Franken y bisiñanan, amigonan di Cas Cristelle, cuidadornan en especial Ray y Lidia, su dokternan di cuido dr. E. de Cuba, dr. van Horenbeeck, dr. Waterloo, dr. Van Ool.

Nieto (a) nan y bisanieto (a) nan:
Valery Quant y yuinan, Sameh y Mehsen Labadie
Kristel Moreta-de Nobrega y Sergio Moreta y yuinan, Lea y Sasha
Jennifer Arends-Reyes y Ricky Arends y yui Charlotte
Curt de Nobrega y Leslie de Nobrega Molano-Castillo y yui, Courtney
Kathleen Sajwani-Figaroa y Baharat Sajwani y yuinan, Kiaan y Kiara
Dennis Jr. Geerman
Jurney Tromp

Cuidadornan: Sandra Saquinga, Elisa Romero, Narlis Alarcon, Lina Pardo, Coleta Zschuschen.

Demas Famia: Quant, Franken, de Nobrega, Figaroa, Geerman, Tromp, Webb-Giel, Maduro, de Cuba, Ruiz, Simileer, Gomez, Wernet, Labadie, Moreta, Arends, Molano-Castillo, Sajwani, Thodé, de Windt, Pourier, Vrolijk, Orman, Reyes

Nos disculpa si den nos tristesa nos por a lubida un of otro famia of conocir. Ta invita pa despedida y acto di entiero cu lo tuma lugar na: Misa Pro-Cathedral San Francisco di Asis na Playa
Fecha: **diamars 15 di october 2024**
Orario: 2'or pa 4'or di atardi, despues ta sali pa santana Catolico na Noord.

Nos ta lamenta cu despues di entiero no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Lagrima y flornan por seca, su recuerdonan y tur loke el a haci y significa pa nos, lo keda graba pa semper den nos mente y curason. "Cerca Dios mi alma ta na paz, ta di DJ'E mi salbacion ta bin"
Salmo 62:1

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Juan R. Tromp

Cariñosamente yama "Tata, Robby of Juancho"
*27-12-1946 - †01-10-2024

Na nomber di su:
Mayor:
†Victoriana "Viola" Tromp

Casa:
Glenda Tromp-Franken

Yiunan:
Anuar Tromp & Esmeralda Loopstok
Melissa Tromp & Nelson Gomes

Nieto- & nietanan:
Melienny Kock & Rowald Tromp
Christiaan Boekhoudt & Daniela Rodriguez
Melitza Kock & Christopher Jeanlouis
Suziënne Tromp & Gregorio Chung
Suquiënne Tromp, Melison Tromp & Melisjon Gomes
Sujenne Croes & Greg Omar Bernabela & yiunan
Nelisha Gomes, Zairon Gomes & Mackenzie Williams

Bisanietonan:
Melvin & Marvin

Rumannan:
†Theresita Tromp
†Jacintho & Andresita "Shita" Tromp-Maduro
Joaquin Tromp y famia
Vicky Tromp

Sobrinanan:
Samara Tromp y yiunan
Samantha Tromp
Kim Maduro & famia

Sua y cuñanan:
Maiky Franken & Flora & famia
Coby Franken & †Diana & famia
Rudolf "Dufi" Franken & Maria
†Felipe "Fechi" Franken
Edwin "Tienchi" Franken
Carlos & Myrtha Franken-Vrolijk & famia
Rosa & Robert Sint Jago-Franken & famia
†Florencio Franken & famia
†Francisco "Paco" & Doris Franken-Peralta & famia

Omonan:
†Efrain & Lou & famia
†Augustin Maduro & famia

Iha:
Nanette Croeze & famia

Amigo di cas:
Emiterio "Buchi" & Elsa Croes & famia

Primo- y primanan, comper- y comernan, bisiñanan, ex-coleganan di trabow: Watco, Safecom, Arubabank, compañeronan di Dialyse.

Demas famia:
Tromp, Franken, Gomes, Loopstok, Boekhoudt, Kock, Rodriguez, Jeanlouis, Chung, Croes, Bernabela, Croeze, Williams, Maduro, Ras, Peralta, Sint Jago, Vrolijk, Kwidama, Werleman, Wever, Geerman.

Ta invita pa acto di condolencia y entiero cual lo tuma lugar na Misa Inmaculada Concepcion na Sta Cruz, **diamars 15 di October 2024** di 1:30 pa 4'or di atardi.

Nos disculpa pero despues di entiero nos no por ricibi bishita di condolencia na cas.

Perdona nos si den nos tristesa nos por a lubida alguna famia of conocir.

Dankbetuiging

Wij willen iedereen bedanken die ons op welke manier dan ook heeft gesteund in deze moeilijke dagen.

Uw steun heeft ons enorm geholpen in ons verdriet na het overlijden van onze moeder, schoonmoeder en oma Christina van den Berg-de Freitas.

Gradicimento

Nos kier a gradici tur hende cu a sostene nos den e dianan dificil aki.
Boso sosten a yuda nos masha hopi mes den nos tristeza despues di e fayecemento di nos mama, suegra y wela Christina van den Berg - de Freitas

Familie van den Berg, de Freitas, Gerritsen, Eisenburger en Riaz.

Gradicimento y Invitacion

Pa medio di esaki famia kier a gradici tur esnan cu na un manera of otro a duna nos sosten, consuelo y forsa durante e tempo dificil cu e fayecimento y entiero di nos defunto stima:

Franklin Michael Blom

Boso muestra di atencion ta di hopi aprecio y un gran sosten pa nos. Un danki na un y tur cu a manda carchi, krans, whatsapp, email y a hasi yamada nan telefonico. Gradicimento special na Docternan y enfermero(a)nan na Aruba y Bonaire y tambe na Pastoor di misa Coromoto na Bonaire. Na Aurora Funeral Home y na Consuelo Memorial Bonaire pa nan bon servicio y atencion.
Boso muestra di atenshon tabata un gran consuelo pa nos.

Na mes momento nos ta invita famia, bisiña-, amigo- y conocirnan pa compaña nos na 3 Santo Sacrificio di Misa na misa Santa Anna na Noord; diasabra 12, dialuna 14 di october pa 7:00 pm y diamars 15 di october pa 5.30 pm na Kapel di Alto Vista

Boso presencia ta altamente aprecia.

Dios ta amor... y amor ta Dios, maske mi no ta na e mundo aki, tur dia lo mi ta banda di boso curason, mi por stens di loke Señor ta hasi"
- Salmo 33

Cu dolor na nos curason, pero conforme cu boluntad di Dios, nos ta participa fayecimento di nos mama stima:

Eufemia Laureta Tromp-Maduro

Cariñosamente yama
"Greta"
*10-05-1957 - †09-10-2024

Acto di entiero lo wordo anuncio despues

Ku bos haltu mi ta sklama na Senjor
ku bos duro mi ta grita ousilio
ta deshoga mi kurason serka dje
dune E di konose tur mi anshanan
Mi kurason port a serka di kai
ma Abo ,Senjor, sa unda mi ta bai.

Conforme cu bolontad di Papa Dios ta participa fayecimento di nos Ruma –Tata y Omo stima :

Augustin Hilario Valdez

Mihor conoci como: “ Buchi”
*28-08-1949- †06-10-2024

Na nomber di su:
Majornan:
†Benigno Valdez
†Fransisca Valdez – De Cuba

Yiu-nan:
Mayra y Raimond Sanders
Sharine y Raymond Williams

Nieto:
Julian

Nietanan:
Linsey y Milena

Nomber di tur su rumannan:
†Ronny - y Jacintha Valdez - Scot y familia
Nersiso - y †Ilsa Valdez - Maduro y familia
Clara y -y †Andres Kelly – Valdez y familia
Juliana y – y † Jossy Maduro – Valdez y familia
Maria Valdez y familia
Lidia y Euro Quijada –Valdez y familia
Carmen y Leonardo (Bieuw) Werleman – Valdez y familia
Mirtha y Rolando (Roly) Thielman – Valdez y familia
Jacintha y Nico Robert – Valdez y familia
Marcelino y Roselyn Valdez – Willems y familia
†Albertico Valdez y yui-nan
Ramiro y Tere Valdez – Melendes

Mama di su yiunan:
Maria Montero

Sobrino y sobrinanan, primo y primanan, Ihanan su bon amigonan: Micheal Johnson y familia –Gman y familia – Sabana Blanco Supermarket

Demas familia Valodfield Edez na Venezuela y Hulanda

Familianan:
Valdez- Scot – Maduro – Kelly – Quijada – Werelman – Thielman – Robert –Tromp – Willems – Melendes – De Cuba – Van der Linden – Montero y demas familia

Disculpa nos si den nos momento di tristeza por a lubida algun otro familia

Un danki special ta bai na Mama di Sabana Blanco Supermarket unda e tawata pasa su tempo

Acto di entiero lo tuma lugar **Diasabra 12 October 2024** di 2 pm pa 4pm na Misa Imaculada Conception Santa Cruz y despues lo hibe na su lugar di decanso na Santana Catolico Santa Cruz.

“Señor ta mi wardador, mi’n tin falta di nada. Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
pa mi bolbe haña forsa”.
Salmo: 23

Cu profunfo tristeza na nos curazon nos ta anuncia fayecimento di:

Sergio T. Maduro

Mihor conoci como:
"Papa Theo/ Superman"
*23-01-1969 †08-10-2024

Na nomber di su:
Casa:
Carmen Maduro Bonalde

Mama:
Fransisca Maduro

Tata:
Mario Maduro

Yiunan:
Milenne Maduro
Serge Maduro & Gritsanne Maduro
Shandrea Maduro
Emeli Bonalde
María Bonalde
Robert Bonalde

Manera yiu:
Errol Salazar

Mama di su yuinan:
Sheila Tromp

Rumannan:
Marion & Famia
Sharole & Famia
Romulo & Famia
† Robertino
Angelo & Famia
Donald & Famia
Arnold & Famia
Anouschka & Famia

Nieto/nietanan;
Serganne, Sergion, Sheilane, Shadday, Matthew, Thiago, Paula, Kethleen & Kiara

Amigo nan di cas:
Johnny, Balentino, Gabriel, Toni & Albert (Flaco)

Sobrino, sobrina, prima, primo, tanta, omo y amigo di beach

Nos Disculpa si den nos tristeza nos por a lubida cualkier famia of conocir.

Acto di despedida lo tuma lugar na Aurora Funeral Home **Dialuna 14 di Oktober 2024** di 2or pa 4or di atardi. Cremashon lo tuma lugar den seno familiar.

Nos ta lamenta cu despues di entiero nos no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

A algunas persona las amamos toda la vida….
A otras aún después….

Con dolor en nuestro corazon, anunciamos el fallecimento de:

Sra. Cecilia I. Pillado - Leone

*21-10-1946 - †10-10-2024

En nombre de su:
Esposo:
Giorgio Leone

Hijos:
Diego Jorge Leone
Marianina Leone
Luna & Kiara

Yernos:
Noella Bianchi
Roger Peterson

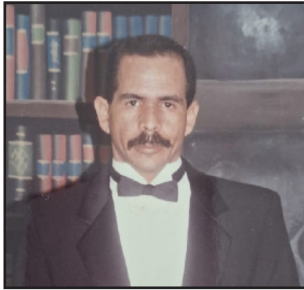
Nietos:
Delfina Leone
Francisco Diego Leone
Agustina Leone
Julieta Leone
†Gauchita, †Captain Morgan, Jerry, Negrita, Smokey, Moro, Milo, Monita, Fenix

Demas familia y amigos

Les invitamos para el acto di condolencia/ despedida que tomara lugar el **lunes 14 de octubre 2024** en Aurora Funeral Home de 7 a 9 de la noche.

Acto de cremacion tomara lugar despues. Despues de la cremacion no recibiran visitas de condolencia en casa.

Gradicimento/Invitacion

Tito Ramiro Despaigne

Den nomber di su rumannan y demas famia,

Nos kier a manda un gradicimento profundo na tur sosten y palabranan di Consuelo ricibi pa cu fayecimento di Tito Ramiro Despaigne.

Un danki grandi na Dr. Horacio Oduber Hospitaal, Wit Gele Kruis, Olive Tree Funeral Home, Last Minute Construction y tur famia y bisiñanan. Na tur esnan cu a asisti na entiero di nos ruman stima.
Danki di curason na bosonan tur. Boso sosten tawata un consuelo grandi pa nos.

Alabes nos ta invita tur famia-, bisiña-, amigo- y conocirnan pa compaña nos na 3 santo sacrificio di misa na Misa San Francisco di Asisti cual lo tuma luga dianan: **Diasabra 12 october, diadomingo 13 october** y **diaranson 16 october 2024** pa 7:00pm Ora di anochi.

Diaranson **16 oktober 2024** despues di misa lo tin resamento na cas adres Belgiestraat 32.

Masha danki